

Årsrapport 2024

*bustadkreditt
sogn og fjordane*

Innhald

3	Hovudtal
4	Årsmelding 2024
8	Resultat
9	Balanse
10	Kontantstraumoppstilling
11	Eigenkapitaloppstilling
12	Notar
40	Erklæring frå styret og dagleg leiar
41	Revisjonsmelding
45	Opplysningar om selskapet

Framsidefoto: Michaela Klouda

GRAFISK UTFORMING: SpareBank 1 Sogn og Fjordane · E. Natvik Prenteverk AS

Hovudtal

TAL I TUSEN KRONER

RESULTATREKNESKAP

	31.12.24	31.12.23
Resultat etter skatt	199 470	143 385
Netto renteinntekter i % av gjennomsnittleg forvaltningskapital	1,00 %	0,76 %
Resultat etter skatt i % av gjennomsnittleg forvaltningskapital	0,74 %	0,52 %

HOVUDTAL FRÅ BALANSEN

Brutto utlån til kundar	26 057 654	25 127 741
Nedskriving på utlån	26 999	36 588
Eigenkapital	2 362 299	2 305 829
Forvaltningskapital	27 897 754	25 807 397
Gjennomsnittleg forvaltningskapital	26 847 733	27 512 185

ANDRE NØKKELTAL

Kostnader i % av driftsinntekter	5,35 %	6,83 %
Nedskriving i % av brutto utlån (Resultatført)	– 0,04 %	0,06 %
Nedskriving i % av brutto utlån (Balanseført)	0,10 %	0,15 %
Eigenkapitalavkastning etter skatt *)	8,70 %	6,55 %
Kapitaldekningsprosent	21,90 %	22,22 %
LCR (Likviditetsindikator)	240 %	705 %
NSFR (Likviditetsindikator)	109,45 %	103 %

BALANSEUTVIKLING 12 MND. VEKST

Vekst i forvaltningskapital	8,10 %	– 8,90 %
Vekst i utlån til kundar	3,70 %	– 10,06 %

OPPLYSNINGAR OM UTLÅNSPORTEFØLJEN

Overdekning i sikringsmassen (mill. kr)	3 890	3 778
Overdekning i sikringsmassen (%)	18,0 %	18,0 %
Indeksert belåningsgrad	53,2 %	56,7 %
Uindeksert belåningsgrad	58,0 %	59,1 %
Utferda OMF-volum pålydande (mill. kr)	21 617	20 942
Anna fyllingssikkerheit enn utlån (mill. kr)	112,2	228,8
Vekta tid sidan låna vart oppretta (år)	4,02	3,8
Vekta restløpetid for utlåna (år)	19,20	19,29
Andel lån med flytande rente	90,8 %	100,0 %
Andel lån med fast rente	9,2 %	0,0 %
Andel fleksilån	14,1 %	14,3 %
Gjennomsnittleg volum pr. lån (mill. kr)	1,71	1,59
Tal lån	15 231	15 787
Andel lån med trygd i bustad i utlandet	0 %	0 %

*) Rekna av inngåande eigenkapital justert for kapitalutviding og utbetalt utbytte.

Årsmelding 2024

Hovudtrekk

Bustadkreditt Sogn og Fjordane AS (BSF) er eit heileigd dotterselskap av SpareBank 1 Sogn og Fjordane. Selskapet er etablert ved banken sitt hovudkontor i Førde.

Gjennom Bustadkreditt Sogn og Fjordane AS har konsernet SpareBank 1 Sogn og Fjordane sikra langsiktig finansiering til konkurransedyktige vilkår. Finansieringa skjer ved utferding av obligasjonar med fortrinnsrett. Tenester som kundeoppfølging, forvaltning av lån, dagleg leiing og administrative tenester blir leverte av SpareBank 1 Sogn og Fjordane.

I november vart tidlegare Sparebanken Sogn og Fjordane ein del av SpareBank 1-alliansen. Morbanken vil framover nytte både SpareBank 1 Boligkreditt og Bustadkreditt Sogn og Fjordane til ekstern finansiering.

Ved utgangen av året 2024 hadde kredittføretaket 15.231 bustadlån på til saman 26,1 mrd. kr. Låna i sikringsmassen er innvilga av SpareBank 1 Sogn og Fjordane, og deretter kjøpt av Bustadkreditt Sogn og Fjordane AS. Ved utgangen av september hadde 91 % av låna flytande rente. Av utlånsvolumet er 14,1 % fleksilån.

Gjennomsnittleg lånegrad (vekta etter saldo) er 53,2 %, vekta gjennomsnittleg nedbetalingstid er 19,2 år og vekta tid sidan låna vart oppretta er 4 år. Gjennomsnittleg lån pr. kunde er på 1,71 mill. kr. Vekst i utlåna det siste året er på 0,9 mrd. Volumet av utferda obligasjonar med fortrinnsrett er på 21,6 mrd. kr.

Den geografiske fordelinga av utlånsporteføljen, etter bustadadressa til låntakarane, ser slik ut:

5 STØRSTE FYLKE I UTLÅNSVOLUM

Fylke	Prosent
Vestland	73,5 %
Oslo	10,5 %
Akershus	7,0 %
Møre og Romsdal	1,7 %
Rogaland	1,4 %
Resten av landet	5,9 %
Totalt	100 %

Resultatrekneskapen

Selskapet har i 2024 oppnådd eit driftsresultat før nedskriving på utlån og skatt på 246 mill. kr. Ved utgangen av 2024 er det inntektsført netto 9,7 mill. kr for endring i nedskriving på utlån.

Årsresultatet etter skatt er på 199,5 mill. kr. For 2023 var årsresultatet etter skatt på 143,4 mill. kr. Forvaltningskapitalen er 2,1 mrd., eller 8,1 % høgare enn på same tid ifjor, medan rentenettoen er auka med 29,2 %.

Netto renteinntekter i 2024 utgjør 269,4 mill. kr. Dette svarer til 1,0 % av gjennomsnittleg forvaltningskapital. Tilsvarende tal for 2023 var netto renteinntekter på 208,5 mill. kr, som utgjorde 0,76 % av gjennomsnittleg forvaltningskapital.

Driftskostnadene for 2024 er på 13,9 mill. kr og utgjør 5,4 % av samla driftsinntekter. I 2023 var driftskostnadene 14,6 mill. kr (6,8 % av samla driftsinntekter).

Selskapet har ingen tilsette, og kjøper tenester frå SpareBank 1 Sogn og Fjordane. Alle kjøpte tenester er baserte på marknadsmessige vilkår. Den største kostnaden i selskapet er knytt til kjøp av tenester frå morbanken.

Forventa tap på utlån og utvikling i misleghaldne engasjement

Kredittforetaket nyttar SpareBank 1 Sogn og Fjordane sine retningslinjer for vurdering av forventa tap på utlån, garantiar og unytta trekkrettar.

Selskapet har 33 lån i misleghald over 90 dagar ved utgangen av 2024, men ingen konstaterte tap. I 2024 er det inntektsført netto 9,7 mill. kr for endring i nedskriving. Samla balanseført nedskriving er på 27 mill. kr, og utgjør 0,10 % av brutto utlån. For ytterlegare informasjon, sjå note 13. Misleghaldet vert følgt nøye opp.

Balanse og kapitalforhold

Forvaltningskapitalen er 27,9 mrd. kr pr. 31.12.2024. Dette er ein auke på 2,1 mrd. kr det siste året. Selskapet baserer innlåna frå finansmarknaden på utferding av obligasjonar med fortrinnsrett. I tillegg har selskapet gode og langsiktige kredittavtaler med SpareBank 1 Sogn og Fjordane.

I 2024 vart det utbetalt 143 mill. kr i utbytte til morbanken. Beløpet var likt resultatet i selskapet for 2023.

Eigenkapitalen er ved utgangen av året 2024 på 2.362 mill. kr. All eigenkapital i selskapet er rein kjernekapital, og den reine kjernekapitaldekninga er på 21,9 %. Kapitaldekninga blir rekna ut med utgangspunkt i målingar av kredittrisiko etter standardmetoden og operasjonell risiko etter basismetoden.

Styret vurderer selskapet sin egenkapital som tilfredsstillende og forsvarleg sett i høve til bustadkredittføretaket si verksemd og drift.

Internasjonal rating

OMF-programmet til Bustadkreditt Sogn og Fjordane AS vart i 2011 tildelt Long term rating Aaa av ratingbyrået Moody's, og TPI Leeway vart sett til 2. Ved utgangen av 2023 er Long term rating framleis Aaa, og TPI Leeway er 4. I juni 2023 fekk Bustadkreditt Sogn og Fjordane AS tildelt issuer rating A1 av Moodys.

Garantiar og pantesikring

Selskapet har ikkje gitt nokon form for garanti. Det er heller ikkje stilt trygd utover bustadlåna og fyllingssikkerheita som ligg i sikringsmassen. Bustadlåna og fyllingssikkerheita ligg som trygd for obligasjonane med fortrinnsrett.

Risiko

Med konsesjon som kredittføretak er BSF underlagt lover, forskrifter og regelverk som avgrensar risikoen selskapet kan vere eksponert for. Styret og dagleg leiar er ansvarlege for at det er etablert forsvarleg risikostyring og internkontroll, og at denne er i samsvar med lover og reglar.

Bustadkreditt Sogn og Fjordane AS er utsett for kredittrisiko, operasjonell risiko (herunder ESG risiko), likviditetsrisiko og marknadsrisiko. Kredittrisikoen er den mest omfattande av desse. Det er utarbeidd rammer for risikoeksponeringa knytt til dei ulike risikotypene. Styret legg vekt på at selskapet skal ha låg risiko.

Kredittrisiko

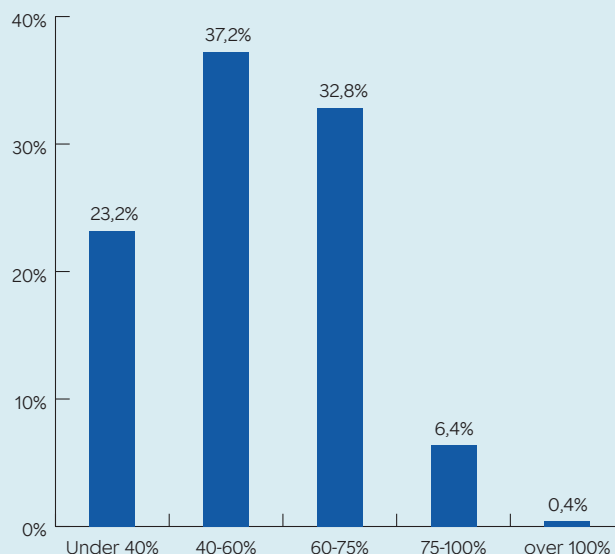
Kredittrisiko er fare for tap som følgje av at kundane/motparten ikkje har evne eller vilje til å oppfylle pliktene sine overfor Bustadkreditt Sogn og Fjordane AS.

Selskapet har i eigen kravspesifikasjon fastsett krav til lån som kan kjøpast frå morbanken. Krava er strenge, og medfører at kredittrisikoen i utgangspunktet er låg. Krava spesifiserer lånetype, lånegrad, risikoklasse og type pant som må vere på plass for å kunne kjøpe låna. Ved utgangen av 2024 er den gjennomsnittlege lånegraden i selskapet 53,2 %, målt i forhold til godkjend verdi på panteobjekta utarbeidd av Eiendomsverdi AS.

Styret vurderer kvaliteten på låneporteføljen som god og kredittrisikoen som låg.

Figuren under viser vekta lånegrad for låna som ligg i kredittføretaket.

Vekta belåningsgrad

Marknadsrisiko

Marknadsrisiko er risiko som oppstår som følgje av at føretaket har posisjonar i utlån og finansielle instrument, der verdiane over tid blir påverka av endringar i marknadsprisar. BSF har ikkje investert i aksjar eller valuta, så all marknadsrisiko knytter seg difor til renterisiko. I risikorammene til selskapet er det sett rammer for kor stor marknadsrisiko selskapet kan ta. Styret legg vekt på at selskapet skal ha låg marknadsrisiko.

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er risikoen for at føretaket ikkje klarer å oppfylle pliktene sine, eller finansiere ein auke i egedelane, utan at det oppstår vesentlege ekstrakostnader i form av prisfall på egedelar som må realiserast, eller i form av ekstra dyr finansiering. Selskapet har gode kredittavtaler mot morbanken som reduserer likviditetsrisikoen.

Styret har vedteke at selskapet skal ha låg likviditetsrisiko. Dette blir mellom anna reflektert i krav til storleiken på likviditetsreserven.

Operasjonell risiko

Operasjonell risiko er definert som fare for tap som skuldast menneskelege feil, eksterne hendingar eller svikt og manglar i føretaket sine system, rutinar og prosessar.

Bustadkreditt Sogn og Fjordane har inngått ein avtale med SpareBank 1 Sogn og Fjordane som mellom anna omfattar levering av tenester knytt til kunde-handtering, AHV arbeid, administrasjon, IT-drift, økonomi og risikostyring. På desse områda er det banken som må rette opp eventuelle feil, som blir

gjort, og som handterer den operasjonelle risikoen. Det er styret si vurdering at dette blir gjort på ein god måte. Avdeling for risikostyring har ansvaret for å vurdere om 1. linjekontrollane i selskapet er gode nok.

ESG-risiko omfattar risiko knytt til klima og natur, sosiale forhold og verksemdstyring.

Klimarisiko er pr. i dag den mest sentrale risikoen innanfor ESG-feltet. Klimarisiko handlar om risiko knytt til klimaendringar som kan gje auka risiko og tap for selskapet sine utlån til kundar. For meir utfyllande informasjon omkring ESG risiko viser vi til note 5.

Lov- og forskriftsverket set konkrete krav til føretaket over ulike register som skal vere på plass. Gjennom oppretting og oppfølging av desse registra vil styret og dagleg leiar lettare kunne avdekke feil eller manglar som skulle oppstå i drifta av kredittføretaket.

Internkontrollen er også svært viktig i arbeidet med å redusere den operasjonelle risikoen i selskapet. Kontrollarbeidet og systemet for risikovurdering og internkontrollen blir vurdert som omfattande og godt utifrå storleiken og kompleksiteten i drifta til selskapet.

Styret vurderer den operasjonelle risikoen i selskapet som låg.

Likestilling og diskriminering

Styret er samansett av tre menn og to kvinner. Dagleg leiar er kvinne. Styret og leiing har, saman med banken elles, eit bevisst forhold til å fremje likestilling og til å motarbeide diskriminering i verksemda.

Eigarstyring og selskapsleiing

Selskapet sine prinsipp for eigarstyring og selskapsleiing byggjer på norsk anbefaling for eigarstyring og selskapsleiing, utarbeidd av Norsk utval for eigarstyring og selskapsleiing (NUES).

Generalforsamlinga er føretaket sitt øvste organ. Generalforsamlinga skal mellom anna velje styre og revisor, og føre tilsyn med styret og dagleg leiar si forvaltning av selskapet.

Val av styre er regulert i vedtektene § 3. Medlemmene i styret blir valde for to år. Styret er ansvarleg for at leiing og forvaltning av selskapet skjer i samsvar med lover, føresegner, vedtekter og nærare retningslinjer vedtekne av generalforsamlinga. Styret er samansett av fire interne og ein ekstern styremedlem. I 2024 er det gjennomført fem styremøte. Styret har utarbeidd årsplan for arbeidet sitt, og legg vekt på å sikre tilstrekkeleg kunnskap og kompetanse mellom styremedlemmene.

Dagleg leiar står for leiinga av føretaket, og skal følgje retningslinjer og pålegg som styret har gitt. Den daglege leiinga av føretaket skal skje innanfor dei rammer som følgjer av lover, forskrifter, Finanstilsynet sine rundskriv, pålegg frå styresmaktene og føretaket sine vedtekter.

Gjennom året blir det utarbeidd fleire rapportar som gjer det mogleg for dagleg leiar å følgje utviklinga i ulike risikoforhold i føretaket. Desse rapportane blir laga på dagleg, månadleg eller kvartalsvis basis, og fungerer som nødvendige informasjonskjelder for å styre risikoen og setje i verk risikoreduserande tiltak, om nødvendig. Rapportane blir også sende til styret for handsaming. Dagleg leiar utarbeider ein gong i året ei samla vurdering av risiko- og kontroll-situasjonen, som blir lagt fram for styret.

Internkontrollen er etablert i samsvar med internkontrollforskrifta. Alle rapporterende einingar i bankkonsernet, og dermed også Bustadkreditt Sogn og Fjordane, har ansvar for å ha ein effektiv og føremålstenleg internkontroll, for å redusere eigen risiko. Einingane skal vurdere risiko før og etter risikoreduserande tiltak. For attverande risiko skal eininga vurdere kontrollbehov, og sørgje for at risikoen blir tilfredsstillande følgt opp og kontrollert.

Selskapet sin internrevisor (PwC) rapporterer årleg til styret gjennom ein uavhengig rapport om internkontroll. Overvakaren (KPMG) og ekstern revisor (Deloitte) er også ein viktig del av kontrollapparatet i kredittføretaket. Omfanget av kontrollar og kontrollerande organ gjer det sannsynleg at feil, manglar eller risikoar blir fanga opp, rapporterte og utbetra.

Selskapet har teikna ansvarsforsikring for styre og dagleg leiar, gjennom ei felles ordning som SpareBank 1 har på vegne av SpareBank 1 bankane.

Administrasjon og dagleg leiing

Bustadkreditt Sogn og Fjordane har gjort avtale med SpareBank 1 Sogn og Fjordane om vilkår for kjøp, overføring og forvaltning av lån. Arbeidsoppgåver blir utførte av tilsette i SpareBank 1 Sogn og Fjordane. Dagleg leiar er tilsett i SpareBank 1 Sogn og Fjordane og leigd ut til Bustadkreditt Sogn og Fjordane.

Internkontroll og finansiell rapportering

Som ein del av internkontrollen skal leiinga i selskapet også vurdere om verksemda til selskapet representerer ein risiko for feil i finansiell rapportering.

Det er etablert prosessar og interne kontrollrutinar som skal sikre kvaliteten i finansiell rapportering. Dette omfattar fullmaktsreglar, arbeidsdeling, avstemmingar, IT-kontrollar med meir. Den finansielle rapporteringa skal til ei kvar tid også tilfredsstillende eksterne lover og reglar. Direktør for økonomi og finans, i SpareBank 1

Sogn og Fjordane, har ansvar for bankkonsernet sin rekneskaps- og økonomifunksjon, og har gjennom dette det overordna ansvaret for at eksterne lovkrav er følgde i heile konsernet. Leiinga i konsernet følgjer også løpande opp dei ulike forretningsområda og dotterselskapa sine finansielle resultat.

Styret fører tilsyn med prosessen for finansiell rapportering og internkontroll, og ser til at denne fungerer effektivt. Årsrekneskapen blir fastsett av generalforsamlinga etter handsaming av styret.

Ekstern revisor utarbeider årleg ein rapport som summerer opp resultatet for den finansielle revisjonen. Rapporten inneheld også opplysingar om eventuelle svake punkt og manglar, og forslag til tiltak og utbetringar.

Tilsette og arbeidsmiljø

Det er ingen tilsette i selskapet. Det er av den grunn ikkje sett i verk særskilte arbeidsmiljøtiltak.

Selskapet kjøper tenester frå SpareBank 1 Sogn og Fjordane. Morbanken er sertfisert som miljøfyrtårn. Det blir ikkje nytta innsatsfaktorar, eller produksjonsmetodar som direkte forureinar det ytre miljøet. For meir informasjon sjå årsrapporten til SpareBank 1 Sogn og Fjordane.

Samfunnsansvar

Styret viser til årsrapporten for SpareBank 1 Sogn og Fjordane, der det er gjort greie for korleis konsernet, inkludert Bustadkreditt Sogn og Fjordane, forvaltar samfunnsansvaret sitt.

Vurdering av årsrekneskapen

Resultatrekneskap, balanse og notar gir tilstrekkeleg informasjon om selskapet si drift og stilling pr. 31.12.2024. Styret stadfestar at føresetnaden om vidare drift er lagd til grunn ved utarbeiding av årsrekneskapen for 2024.

Hendingar etter balansedagen

Styret kjenner ikkje til hendingar etter 31.12.2024 som har vesentleg innverknad på den framlagde årsrekneskapen.

Oppsummering

Selskapet viser til gode tal og stabil drift ved utgangen av året. Selskapet leverer ein rentenetto på 269 mill. kr, ein auke på 29,2 % samanlikna med året før. EK-avkastninga er på 8,7 %. Vekst i utlåna vert løpande tilpassa behovet for sikkerhetsmasse.

Selskapet har solid kapitaldekning, god kostnadskontroll og ingen konstaterte tap, og vil oppretthalde alle sine løpande forpliktingar i tida som kjem.

Resultatdisponering

Bustadkreditt Sogn og Fjordane har eit resultat på 199,5 mill. kroner etter skatt. Styret tilrår at 199,4 mill. kr blir betalt ut som utbytte til morbanken. Resterande del av resultatet, 0,1 mill. kr, blir overført til annan eigenkapital. Det høge utbyttet blir vurdert som forsvarleg ut frå kapitalsituasjonen til BSF.

Førde, 13.02.2025

Styret i Bustadkreditt Sogn og Fjordane AS

Frode Vasseth
Styreleiar

Linda Vøllestad Westbye

Ole Aukland

Andrea Kvamsdal

Peter Midthun

Irene Flølo
Dagleg leiar

Resultat

	Note	2024	2023
Renteinntekter	19	1 541 307	1 326 221
Rentekostnader	19	1 271 928	1 117 738
Netto renteinntekter		269 379	208 483
Provisjonsinntekter		2 208	2 231
Netto provisjonsinntekter		2 208	2 231
Netto vinst/tap på finansielle instrument	19	– 11 601	2 860
Sum andre driftsinntekter		– 11 601	2 860
Netto andre driftsinntekter		– 9 392	5 091
Sum driftsinntekter		259 987	213 574
Lønn og andre personalkostnader	20	51	46
Andre kostnader	20	13 864	14 550
Sum driftskostnader		13 915	14 596
Driftsresultat før nedskrivning på utlån		246 072	198 978
Nedskrivning på utlån	13-15	– 9 659	15 151
Resultat av ordinær drift før skatt		255 730	183 827
Skatt	23	56 261	40 442
Resultat for perioden		199 470	143 385
TOTALRESULTAT			
Resultat for perioden		199 470	143 385
Totalresultat		199 470	143 385
Resultat pr. aksje (i heile kr)		9,28	6,67

Balanse

EIGEDELAR	Note	31.12.24	31.12.23
Utlån til og krav på kredittinstitusjonar	16,19	111 882	228 804
Utlån til kundar	3,6-13,24	26 030 655	25 091 153
Sertifikat og obligasjonar	24,25,26	1 717 524	433 079
Finansielle eigedelar	24,33	37 693	54 361
Sum eigedelar		27 897 754	25 807 397
GJELD OG EIGENKAPITAL			
Gjeld			
Gjeld til kredittinstitusjonar	18,24,27	3 624 281	2 606 451
Verdipapirgjeld	18,24,28	21 347 794	20 521 113
Finansielle derivat	18,33	498 767	327 609
Betalbar skatt	23	59 160	38 420
Utsett skatt	23	3 053	5 953
Anna gjeld og avsetningar	29	2 399	2 022
Sum gjeld		25 535 455	23 501 568
Innskoten eigenkapital			
Aksjekapital	32	2 150 000	2 150 000
Sum innskoten eigenkapital		2 150 000	2 150 000
Opptent eigenkapital			
Annan eigenkapital		12 899	12 829
Avsett til utbytte		199 400	143 000
Sum opptent eigenkapital		212 299	155 829
Sum eigenkapital		2 362 299	2 305 829
Sum eigenkapital og gjeld		27 897 754	25 807 397

Førde, 13.02.2025

Styret i Bustadkreditt Sogn og Fjordane AS

Frode Vasseth
Styreleiar

Linda Vøllestad Westbye

Ole Aukland

Andrea Kvamsdal

Peter Midthun

Irene Flølo
Dagleg leiar

Kontantstrømoppstilling

	31.12.2024	31.12.2023
Resultat før skatt	255 730	183 827
Nedskrivning på utlån/garantiar	– 9 659	15 151
Betalt skatt	– 38 420	– 31 436
Reduksjon/auke (-) i utlån til og krav på kundar	– 929 913	2 810 362
Andre ikkje kontanttransaksjonar	446	771
A) Netto likviditetsendring frå operasjonelle driftsaktivitetar	– 721 814	2 978 675
Reduksjon/auke (-) i plassering i sertifikat/obligasjonar/derivat	– 1 267 777	– 211 428
B) Netto likviditetsendring frå investeringsaktivitetar	– 1 267 777	– 211 428
Auke/reduksjon (-) i lån frå kredittinstitusjonar	1 017 831	– 1 712 069
Auke/reduksjon (-) i verdipapirgjeld/derivat	997 839	– 844 480
Auke/reduksjon i innbet. aksjekapital	0	0
Utbytte	– 143 000	– 118 000
C) Netto likviditetsendring i finansieringsaktivitetar	1 872 669	– 2 674 549
D) Netto endring likvidar i året (A+B+C)	– 116 922	92 699
Likviditetsbeholdning inngåande behaldning	228 804	136 106
Likviditetsbeholdning utgåande behaldning	111 882	228 804
Spesifikasjon av likviditetsbeholdning		
Innskot i andre finansinstitusjonar	111 882	228 804
Sum	111 882	228 804

Eigenkapitaloppstilling

	INNSKOTEN EIGENKAPITAL Aksjekapital	OPPTENT EIGENKAPITAL Annan eigenkapital	TOTAL EIGENKAPITAL
Inngående eigenkapital 01.01.23	2 150 000	130 444	2 280 444
Utdelt utbytte	0	– 118 000	– 118 000
Resultat for perioden	0	143 385	143 385
Utgående eigenkapital 31.12.23	2 150 000	155 829	2 305 829
 Inngående eigenkapital 01.01.24	 2 150 000	 155 829	 2 305 829
Utdelt utbytte	0	– 143 000	– 143 000
Resultat for perioden	0	199 470	199 470
Utgående eigenkapital 31.12.24	2 150 000	212 299	2 362 299

Notar til rekneskapen

Note 1 Rekneskapsprinsipp

GENERELT

Bustadkreditt Sogn og Fjordane er eit heileigd dotterselskap av SpareBank 1 Sogn og Fjordane. Selskapet er etablert for å vere selskapet sitt føretak for utferding av obligasjonar med fortrinnsrett. Bustadkreditt Sogn og Fjordane vart stifta i 2009 og har hovudkontor i Førde.

Årsrekneskapen for 2024 for Bustadkreditt Sogn og Fjordane AS er handsama og vedteken i styremøte den 13. februar 2025.

Alle beløp i rekneskap og notar er oppgitt i tusen NOK, dersom ikkje anna er spesifisert.

GRUNNLAG FOR UTARBEIDING AV REKNESKAPEN

Årsrekneskapen er utarbeidd i samsvar med dei internasjonale rekneskapsstandardane (IFRS – International Financial Reporting Standards), som er godkjent av EU.

ENDRING I REKNESKAPSPRINSIPP

Ved grunnleggjande rekneskapsreformer/ending av rekneskapsprinsipp, skal tal for tidlegare år omarbeidast, slik at dei kan samanliknast. Dersom postar i rekneskapen vert reklassifiserte, skal samanlikningstal utarbeidast, for tidlegare periodar og visast i rekneskapsoppstillinga.

Selskapet skal i tråd med IAS 8 opplyse kva endringar som har blitt implementert i inneverande rekneskapsperiode og kva effektar det har hatt på årsrekneskapen.

ENDRINGAR I EU GODKJENDE STANDARDAR OG TOLKNINGAR

Det har ikkje vore endringar i standardar og/eller tolkingar som har vore relevante for selskapet i 2024.

ESTIMAT

Ved utarbeiding av rekneskapen blir det gjort vurderingar som påverkar rekneskapsførte beløp. I note 2 er det gjort nærare greie for vesentlege estimat og føresetnader. Eigdeklar og gjeld vert balanseførte på det tidspunktet selskapet oppnår reell kontroll over rettar til eigedelane og eller tek på seg reell gjeld.

Eigdeklar vert ført ut av balansen på det tidspunktet reell risiko knytt til eigedelane er overført, og selskapet ikkje lenger har reell kontroll over eigedelane.

FINANSIELLE INSTRUMENT

Eit finansielt instrument er ei kontrakt som gir opphav til ein finansiell eigedel, for eit føretak og ei finansiell plikt eller eit eigenkapitalinstrument, for eit anna føretak.

Klassifisering og måling etter IFRS 9

Finansielle eigedelar

Klassifisering er basert på om instrumenta blir haldne i ein forretningsmodell både for å motta kontraktsmessige kontantstraumar og for sal, og om dei kontraktsfesta kontantstraumane berre er betaling av rente og hovudstol på gitte datoar.

Finansielle eigedelar blir klassifisert i ein av følgjande kategoriar:

- Gjeldsinstrument til amortisert kost
- Gjeldsinstrument, derivat og eigenkapitalinstrument til verkeleg verdi over resultat (FVTPL)

Finansielle eigedelar målt til amortisert kost

Selskapet måler finansielle eigedelar til amortisert kost, dersom følgjande vilkår er oppfylt:

- Den finansielle eigedelen er ein del av ein forretningsmodell der formålet er å ta imot kontraktsfesta kontantstraumar, og
- Kontraktsvilkåra for den finansielle eigedelen gir opphav til kontantstraumar som berre består av betaling av hovudstol og renter på gitte datoar

Etterfølgjande måling av finansielle eigedelar, målt til amortisert kost, blir gjort ved bruk av effektiv rentemetode og er gjenstand for tapsavsetning. Vinst og tap blir ført i resultat når eigedelen er frårekna, modifisert eller nedskriven.

Selskapet sine finansielle eigedelar, til amortisert kost, inkluderer utlån til kundar med flytande rente og innskot i andre bankar.

Gjeldsinstrument, derivat og eigenkapitalinstrument til verkeleg verdi over resultat (FVTPL)

Følgjande instrument inngår i denne målekategorien:

- Derivat til verkeleg verdi over resultat
- Eigenkapitalinstrument skal som hovudregel her
- Gjeldsinstrument med ein forretningsmodell som tilseier å ta imot kontraktsmessige kontantstraumar frå renter, gebyr og hovudstol, samstundes som det er eit mål å kjøpe og selje papira i porteføljen, med kort horisont, for å sikre fortjeneste frå vinstar, eller ein forretningsmodell som tilseier at instrumenta blir styrt og følgt opp til verkeleg verdi.

Bustadkreditt Sogn og Fjordane nyttar denne kategorien for sertifikat og obligasjonar, utlån til kundar med fastrente og derivat. Fastrenteutlåna er som regel rentesikra med derivat, som blir vurdert til verkeleg verdi. For å unngå eit rekneskapsmessig misforhold er også fastrenteutlåna vurdert til verkeleg verdi.

Frårekning av finansielle eigedelar

Ein finansiell eigedel blir frårekna dersom:

- Den kontraktsfesta retten til å ta imot kontantstraumar, frå den finansielle eigedelen, ikkje lenger er til stades, eller
- Selskapet har overført den kontraktsfesta retten til å motta kontantstraumar frå den finansielle eigedelen, eller beheld retten til å motta kontantstraumane, frå ein finansiell eigedel, men samtidig forpliktar seg til å overføre rettane til ein motpart; og enten
 - a. Selskapet har overført det vesentlege av risiko og fordelar med eigedelen, eller
 - b. Selskapet har verken overført eller behalde det vesentlege av risiko og fordelar med eigedelen, men har overført kontrollen over eigedelen

Finansiell gjeld

Finansiell gjeld blir klassifisert i ein av følgjande kategoriar:

- Finansiell gjeld til amortisert kost
- Gjeldsinstrument, derivat og eigenkapitalinstrument til verkeleg verdi over resultat (FVTPL)

Finansielle gjeld til amortisert kost

Bustadkreditt Sogn og Fjordane nyttar denne kategorien for gjeld til kredittinstitusjonar, det meste av eigne utferda renteberande verdipapir og anna finansiell gjeld.

Gjeldsinstrument, derivat og eigenkapitalinstrument til verkeleg verdi over resultat (FVTPL)

Følgjande instrument inngår i denne målekategorien:

- Derivat til verkeleg verdi over resultat
- Eigenkapitalinstrument skal som hovudregel her
- Gjeldsinstrument, når kriteria for verkeleg verdi opsjon (FVO) er til stades, eller ein forretningsmodell som tilseier at instrumenta blir styrt og følgt opp til verkeleg verdi

Bustadkreditt Sogn og Fjordane nyttar denne kategorien for derivat.

Nærmare om finansiell gjeld

Finansiell gjeld blir, ved innrekning første gangen, klassifisert som lån og gjeld eller derivat øyremarka som sikringsinstrument i ein effektiv sikring. Derivat blir innrekna første gangen til verkeleg verdi. Lån og gjeld blir innrekna til verkeleg verdi, justert for direkte transaksjonskostnader.

Derivat er finansiell gjeld når den verkelege verdien er negativ, og blir behandla rekneskapsmessig på tilsvarande måte som derivat som er eigedeler.

Lån og gjeld

Etter innrekning første gangen vil renteberande lån bli målt til amortisert kost, ved bruk av effektiv rentemetode. Vinst og tap blir ført i resultatet, når gjelda er frårekna. Amortisert kost blir berekna ved å ta omsyn til kostnader m.v. relatert til kjøpet, eller kostnader og avgifter, som er ein integrert del av den effektive renta. Effektiv rente blir presentert som rentekostnader i resultatrekneskapen.

Gjeld er målt til nominelt beløp, dersom effekten av diskontering er uvesentleg.

Frårekning av finansielle gjeld

Ei finansiell gjeld blir frårekna, når gjelda er innfridd, kansellert eller utløpt. Når ei eksisterande finansiell gjeld blir erstatta med ei ny gjeld, frå same långjevar, når vilkåra er vesentleg endra, eller vilkåra på ei eksisterande gjeld er vesentleg modifisert, blir den opphævelege gjelda frårekna og ei ny gjeld innrekna. Forskjellen i balanseført verdi, blir innrekna i resultatet.

Estimering av forventta tap

IFRS 9 sine prinsipp knytt til nedskriving for tap på finansielle instrument tar utgangspunkt i at det skal settast av for forventta tap. Dette inneber at vi skal estimere dei framtidige kredittapa uavhengig av om ein finansiell eigedel er kredittforringa eller ikkje.

Prinsippa i IFRS 9 for nedskriving gjeld for finansielle eigedelar, som er gjeldsinstrument. I tillegg er også unytta kredittar omfatta. For forklaring av modellen for nedskriving viser vi til note 11.

Konstatering av tap

Konstatering av tap (dvs. bokføring mot kunden sin konto) skal gjerast når all sikkerhet er realisert og det ikkje er venta at banken vil få fleire innbetalningar på engasjementet. Kravet mot kunden blir følgt opp også etter konstatering, med mindre det er inngått avtale om ettergiving med kunden.

PRESENTASJON I BALANSE OG RESULTATREKNESKAP

Utlån

Utlån blir balanseført, avhengig av motpart, enten som utlån til og krav på kredittinstitusjonar eller utlån til kundar til amortisert kost eller utlån til kundar til verkeleg verdi. For å forenkle balanseoppstillinga, er utlåna til kundar vist netto på ei linje og så er spesifikasjon etter kategoriar vist i note til rekneskapen.

Renteinntekter på finansielle instrument klassifisert som utlån, blir inkludert på linja for «Netto renteinntekter» ved bruk av effektiv rentemetode. Effektiv rentemetode er forklart under «Verdimåling til amortisert kost».

Verdiendringar for utlån til amortisert kost og utlån til verkeleg verdi inngår i «Nedskriving på utlån og garantiar». Den delen av verdiendring på fastrente-utlån som skuldast endringar i rentenivå, inngår i «Netto vinst frå finansielle instrument». For nærmare forklaring av prinsippa for verddivurdering av utlån sjå avsnitt om «Berekening av nedskriving» tidlegare i denne noten.

Sertifikat og obligasjonar

Sertifikat og obligasjonar blir styrt og følgt opp i ein forretningsmodell som tilseier å ta imot kontraktmessige kontantstraumar frå renter, gebyr og hovudstol, samtidig som det er eit mål å kjøpe og selje papira i porteføljen med kort horisont, for å sikre forteneste frå vinstar.

Renteinntekter og -kostnader på sertifikat og obligasjonar inngår i «Netto renteinntekter» basert på effektiv rentemetode. Metoden er beskrive i avsnitt for amortisert kost.

Andre verdiendringar inngår i «Netto vinst frå finansielle instrument».

Finansielle derivat

Eit derivat er eit finansielt instrument med følgjande karakteristikkar:

- Verdien på instrumentet blir endra som eit resultat av endringar i rente, kurs eller pris på eit underliggende objekt
- Instrumentet krev ingen eller liten initial investering
- Instrumentet blir gjort opp på ein framtidig dato

Derivat blir balanseført til verkeleg verdi, når kontrakten blir inngått, og deretter løpande til verkeleg verdi.

Finansielle derivat blir presentert som ein eigedel dersom verdien er positiv og som ein gjeld dersom verdien er negativ. Motrekning blir føreteke, dersom selskapet har ein bindande kontrakt med motparten, om å motrekne, og har til hensikt å innfri netto eller realisere eigedelar og gjeld samtidig.

Rentebetalningar frå finansielle derivat inngår i «Netto renteinntekter» basert på effektiv rentemetode. Metoden er forklart i avsnitt for amortisert kost. Andre verdiendringar inngår i «Netto vinst frå finansielle instrument».

Gjeld til kredittinstitusjonar

Gjeld til kredittinstitusjonar og kundar er rekneskapsført, avhengig av motpart, enten som gjeld til kredittinstitusjonar eller som innskot frå kundar til amortisert kost eller innskot frå kundar til verkeleg verdi. Rentekostnader på instrumenta inngår i «Netto renteinntekter» basert på effektiv rentemetode. Andre verdiendringar inngår i «Netto vinst frå finansielle instrument».

Verdipapirgjeld

Verdipapirgjeld omfattar utferda sertifikat og obligasjonar, og er vurdert enten til amortisert kost eller til verkeleg verdi over resultatet. For å forenkle balanseoppstillinga, er verdipapirgjelda vist samla og så er det gitt nærmare spesifikasjon i note.

Rentekostnader på instrumenta inngår i «Netto renteinntekter» basert på effektiv rente metode. Andre verdiendringar inngår i «Netto vinst frå finansielle instrument».

SKATT

Skattekostnaden i resultatrekneskapen omfattar både betalbar skatt på inntekt og formue, og endring i utsett skatt for perioden. Utsett skattegjeld/utsett skattefordel er utrekna med 22 % av midlertidige forskjellar mellom rekneskapsmessige og skattemessige verdiar, ved utgangen av året. Utsett skatt blir rekna ut ved bruk av skattesatsar og skattereglar som gjeld på balansedagen, eller som det er sannsynleg blir vedtekne, og som ein legg til grunn vil gjelde, når den utsette skattefordelen vert realisert, eller gjelda blir gjort opp.

Utsett skattefordel er balanseført ut frå forventningar om framtidig skattepliktig inntekt.

Betalbar skatt og utsett skatt blir ført mot eigenkapitalen, dersom skatten gjeld postar som i same eller tidlegare periodar er ført mot eigenkapitalen.

PERIODISERING AV RENTER OG GEBYR

Renter og provisjonar blir resultatført etter kvart som dei vert opptente eller er påløpt som kostnad. Gebyr for etablering av låneavtalar, inngår i kontantstraumane ved utrekning av amortisert kost, og er inntektsført under «Netto renteinntekter», etter effektiv rentemetode.

INNTEKTSFØRING AV RENTER

Renteinntekter vert inntektsført ved bruk av effektiv rentemetode. Dette medfører løpande inntektsføring av nominelle renter med tillegg av amortisering av etableringsgebyr. Inntektsføring av renter etter effektiv rentemetode blir nytta både for balansepostar vurdert til amortisert kost og balansepostar vurdert til verkeleg verdi over resultat. Renteinntekter på nedskrivne engasjement, vert rekna etter effektiv rentemetode, av nedskriven verdi.

KONTANTSTRAUMOPPSTILLING

Kontantstraumoppstillinga viser kontantstraumane gruppert etter kjelder og bruksområde. Kontantar er definert som kontantar og fordring på sentralbankar, og fordring på kredittinstitusjonar utan oppseiingsfrist.

SIKRINGSBOKFØRING

Selskapet nyttar sikringsbokføring ved bokføring av obligasjonsinnlån med fastrente og derivat som er tatt opp for å motverke verdissingingar, frå dei aktuelle obligasjonsinnlåna.

Sikringsobjekta (obligasjonsinnlåna med fast rente) er vurdert til verkeleg verdi med verdiendring mot netto resultat frå finansielle instrument, og sikringsinstrumenta (derivata) blir vurdert til verkeleg verdi med verdiendring mot netto resultat frå finansielle instrument.

IFRS 9 stiller mellom anna krav om at sikringsobjektet og sikringsinstrumentet skal vere øyremerka. Det skal vere ein nær samanheng i økonomiske karakteristikkar for sikringsobjektet og sikringsinstrumentet, sikringsforretninga skal kunne målast påliteleg og det er krav om sikringseffektivitet. Om sikringa ikkje lenger oppfyller krava til sikringseffektivitet, skal sikringsbokføringa avsluttast, og ei justering som følgje av dette skal amortiserast i resultatrekneskapen. Amortiseringa skal baserast på ei rekalkulert effektiv rente, frå tidspunktet når amortiseringa startar.

Vinst eller tap på sikringsinstrumentet blir innrekna i resultatrekneskapen, på linja for netto vinst/tap på finansielle instrument. Vinst eller tap på sikringsobjektet blir ført som ei justering av den balanseførte verdien på sikringsobjektet, og innrekna i resultatrekneskapen på linja for netto vinst/tap på finansielle instrument.

HENDINGAR ETTER BALANSEDAGEN

Det skal opplysast om hendingar etter balansedagen i samsvar med IAS 10. Opplysningane omfattar hendingar som ikkje er innrekna i finansrekneskapen, men som er av slik art at det er vesentleg for vurdering av drifta.

VEDTEKNE REKNESKAPSSTANDARDAR OG ANDRE ENDRINGAR SOM KAN FÅ VERKNAD FOR FRAMTIDIG RAPPORTERING

Relevante standardar og tolkingar som er vedtatt fram til tidspunkt for framlegging av selskapsrekneskapen, men der tidspunkt for innføring er fram i tid, er oppgitt nedanfor. Det er selskapet sin intensjon å implementere dei endringane som er relevante, når dei blir gjeldande, under føresetnad av at EU godkjenner endringane, før utarbeiding av selskapsrekneskapen.

IFRS 18 Presentation and Disclosure in Financial Statements

IFRS 18 erstattar IAS 1 Presentasjon av finansrekneskapen. IFRS 18 introduserer nye krav for å forbetre rapportering av økonomiske resultat som:

- Krav om definerte delsummar i resultatrekneskapen
- Krav om opplyse for måltal som leiinga har definert
- Nye prinsipp for aggregering og disaggregering av informasjon

IFRS 18 vart vedtatt 9. april 2024 og trer i kraft frå rekneskapsperiodar som startar 1. januar 2027. Det er muleg å ta i bruk standarden tidlegare. Selskapet vil vurdere konsekvensane av endringane og innføre nødvendig endringar når standarden er vedtatt av EU.

Det er ikkje vedtatt endringar som vil påverke rekneskapen i særleg grad.

Note 2 Viktige rekneskapsestimat og skjønnsmessige vurderingar

Estimat og vurderingar blir vurdert løpande, og er basert på historisk erfaring og andre faktorar, inklusiv forventningar om framtidige sannsynlege hendingar. Selskapet utarbeider estimat og tar føresetnader, om framtidig utvikling. Rekneskapsestimat som følgje av dette, vil sjeldan fullt ut vere i samsvar med endeleg utfall. Estimat som representerer ein vesentleg risiko for endring i balanseført verdi, på eigedelar og gjeld, i løpet av neste rekneskapsår, vert drøfta nedanfor.

VERKELEG VERDI PÅ FINANSIELLE DERIVAT OG ANDRE FINANSIELLE INSTRUMENT

For verdipapir som ikkje er børsnoterte, og der det ikkje er ein aktiv marknad, nyttar konsernet verdsettingsteknikkar, for å fastsette verkeleg verdi. Konsernet vurderer, vel metodar og tar føresetnader, som så langt som mogleg, er basert på marknadsforholda på balansedagen.

Rentepapir

Ved verdsetting av obligasjonar og sertifikat, innhentar vi verddivurderingar frå Nordic Bond Pricing.

Rentederivat

Rentederivat er verdsett ved neddiskontering av kontantstraumar, basert på swaprentekurva på rapporteringstidspunktet.

Fastrenteutlån til kundar

Verdien av fastrenteutlån vert berekna som noverdien av framtidige kontantstraumar. For fastrenteutlån nyttar vi ei rentekurve som er utleia av eit gjennomsnitt av fastrentetilbod hos konkurrerande bankar, som uttrykk for ei marknadsrente.

NEDSKRIVING PÅ UTLÅN

Modellen for nedskriving av utlån etter IFRS 9 er forklart i detalj i note 11. I metoden for utrekning av forventa tap (ECL) blir det nytta estimat for sannsynet for misleghald (PD), tap gitt misleghald (LGD) og eksponering ved misleghald (EAD), for alle utlån og unytta kredittar. Det er estimatusikkerheit ved utrekning av forventa tap (ECL), spesielt relatert til fastsetting av PD, men også for LGD og EAD.

Uvisse

Måling av forventa tap er komplekst, og leiinga må utøve profesjonelt skjønn for fleire av føresetnadene som er nytta som input.

For engasjement med modellbasert tap er usikkerheita i hovudsak knytt til fastsetjing av PD, LGD og EAD. For engasjement i trinn 3, der forventa tap er målt individuelt, er det nytta skjønn ved fastsetjing av føresetnader for framtidige kontantstraumar og verdsetjing av sikkerheiter.

Andre område med estimatusikkerheit er blant anna fastsetjinga av fleire framtidige økonomiske scenario, under dette vektinga av desse, vurdering av vesentleg auke i kredittrisiko, og avgjersler knytt til om kriteria for misleghald er oppfylte.

Makroøkonomiske scenario

ECL skal bereknast ved vekting av fleire makroøkonomiske scenario. Selskapet har valt tre framtidige makroøkonomiske scenario. Eit forventa scenario med vekt på 50 %, eit pessimistisk makroscenario og eit optimistisk makroscenario, som kvar har vekt på 25 %. Forventa tap vert vekta utifrå utfallet av dei tre scenarioa.

Samanhengen mellom makroøkonomiske parametarar og PD har tidlegare blitt gitt av ein modell utvikla av Norsk Regnesentral, der framtidig rentenivå og arbeidsløyse vart nytta til å estimere framtidig misleghaldsnivå for privatkundar. På grunn av den spesielle makroøkonomiske situasjonen vi har vore gjennom, er ikkje modellen godt nok eigna til å predikere det framtidige misleghaldsnivået. Det er difor gjort skjønnsmessige vurderingar av forventa utvikling i misleghaldsnivået fem år fram i tid, med bakgrunn i framskrivingar frå Norges Bank sin Pengepolitiske Rapport og rapport for Finansiell Stabilitet.

Meir informasjon om dei ulike scenarioa og effekt på nedskrivingane er forklart i note 15.

Note 3 Segment

Selskapet har hovudsakleg eitt segment. Segmentet består av utlån til privatkundar og eit mindre volum av utlån til private næringsdrivande. Alle utlån er kjøpt frå SpareBank 1 Sogn og Fjordane. Selskapet driv ikkje verksemd utanfor Norge. Kundar med adresse i utlandet blir klassifisert som ein del av den norske verksemda.

Note 4 Kapitaldekning

ANSVARLEG KAPITAL	31.12.24	31.12.23
Aksjekapital og overkurs	2 150 000	2 150 000
Annan eigenkapital	12 899	12 829
Eigenkapital	2 162 899	2 162 829
Annan kjernekapital	0	0
Frådrag:		
Verdijustering (forsvarleg verdsetting)	– 4 209	– 577
Utsett skattefordel	0	0
Andre frådrag	– 1 841	0
Netto kjernekapital	2 156 849	2 162 252
Rein kjernekapital	2 156 849	2 162 252
Netto tilleggskapital	0	0
Netto ansvarleg kapital	2 156 849	2 162 252
BEREKNINGSGRUNNLAG		
Kredittrisiko		
Institusjonar	48 983	72 350
Massemarknadsengasjement	124 025	146 172
Engasjement med pant i bustad	8 981 972	8 610 539
Forfalne engasjement	145 687	228 364
Obligasjonar med fortrinnsrett	114 587	25 701
Andre engasjement	28 879	27 233
Sum berekningsgrunnlag kredittrisiko	9 444 132	9 110 360
Operasjonell risiko	406 399	398 898
CVA		219 732
Samla berekningsgrunnlag	9 850 531	9 728 990
Overskot ansvarleg kapital	1 368 807	1 383 933
KAPITALDEKNING		
Kapitaldekningsprosent	21,90 %	22,22 %
Kjernekapitaldekning	21,90 %	22,22 %
Rein kjernekapitaldekning	21,90 %	22,22 %
Uvekta kjernekapitalandel	7,64 %	8,27 %

Kapitaldekninga er utrekna i samsvar med nye kapitalkravsforskrifter (Basel II).

Standardmetoden er nytta for kredittrisiko, marknadsrisiko og basismetoden for operasjonell risiko.

Basel II er inndelt i tre pilarar (områder). Pilar 1 omhandlar minstekravet til kapitaldekning og er ei vidareutvikling av tidlegare regelverk etter Basel I. Pilar 2 omhandlar institusjonen si vurdering av samla kapitalbehov og tilsynsmessig oppfølging (ICAAP), medan Pilar 3 omhandlar krav om offentleggjering av finansiell informasjon.

Note 5 Risiko

Bustadkreditt Sogn og Fjordane AS (BSF) er utsett for kredittrisiko, operasjonell risiko (herunder klimarisiko), likviditetsrisiko og marknadsrisiko. Kredittrisikoen er den mest omfattande av desse. Det er utarbeidd rammer for risikoeksponeringa knytt til dei ulike risikotypene. Styret legg vekt på at selskapet skal ha låg risiko. Viktige mål med risikostyringa er å sikre at selskapet når fastsette mål, handtere risikoar som kan hindre måloppnåing, sikre intern og ekstern rapportering av høg kvalitet, og å sikre at selskapet opererer i tråd med interne retningslinjer og eksternt lovverk.

Kredittrisiko

Bustadkreditt Sogn og Fjordane AS er eksponert for kredittrisiko i tilknytning til bustadlån, og motpartsrisiko i samband med plasseringar i finansmarknaden.

Lån som blir kjøpte frå SpareBank 1 Sogn og Fjordane er godt sikra. På kjøpstidspunktet skal låna vere innanfor 80 % av godkjend verdi på trygda. Verdiane på eigedomane som ligg som trygd for bustadlåna i BSF blir oppdaterte kvar tredje månad. Det er verdiestimat frå Eiendomsverdi AS som åleine eller i kombinasjon med takst og meklarvurderingar blir nytta som godkjend verdi på eigedomane.

Den første bolken av lån frå SpareBank 1 Sogn og Fjordane vart kjøpt i mars 2009. Sidan den tid har marknadsprisen på bustader vore aukande. SpareBank 1 Sogn og Fjordane administrerer låna i BSF og kan vise til lågt misleghald og god oppfølging av utlånsporteføljen. Risikoen i utlånsporteføljen blir vurdert som låg.

Låna som ligg i BSF er oppretta i SpareBank 1 Sogn og Fjordane, og kredittvurderinga av bustadlånskundane i BSF følgjer kredittvurderingsprosessen i morbanken. Med bakgrunn i trygd, beteningsevne, gjeldsnivå og sannsyn for misleghald vert det gjort ei kritisk vurdering av kundar som søker om bustadlån. I tillegg vert det gjort vurderingar med omsyn til livssituasjon, arbeidsforhold og utdanning, og risiko knytt til desse faktorane. Det er også laga rutine for overføring av lån til BSF, som spesifiserer kva krav låna må oppfylle for å kunne bli flytta til føretaket. Desse krava oppfyller alle regulatoriske krav. I tillegg er det lagt til ekstra interne restriksjonar som avgrensar kva lånetypar som kan flyttast til selskapet. Lån som ligg i BSF blir også følgde opp grundig med omsyn til misleghald. BSF har i tillegg styregodkjend rutine for risikostyring, som systematiserer kontrollar som skal gjerast for å minimere kredittrisikoen, og som fordeler ansvar for kontrollane og for rapporteringa.

Utviklinga i utlånsporteføljen blir følgt opp gjennom ein kredittrapport som mellom anna viser risikofordelt portefølje, utvikling i misleghald og kva konsekvensar

fall i bustadprisar og auka misleghald vil ha for sikkerheitsmassen.

Bustadkredittføretaket sin motpartsrisiko er knytt til plasseringar i finansmarknaden, eller eksponering mot andre finansinstitusjonar.

Risikoen BSF kan eksponere seg for mot ulike motpartar, blir bestemt ut frå kredittrammer mot kvar av desse motpartane. For å unngå tap eksponerer BSF seg berre mot solide motpartar.

I samsvar med krava i IFRS 9 gjer BSF nedskrivingar for forventta tap på alle utlån og eksponeringar. Det blir vist til årsrekneskapen, note 11, for nærare beskriving av modellbasert- og individuell nedskriving. Endeleg konstatering av nedskriving blir som hovudregel gjort når alle sikkerheiter er realiserte og det er venta at selskapet ikkje vil få fleire innbetalningar på engasjementet. Kravet mot kunden blir oppretthalde så lenge det ikkje er inngått avtale om gjeldssanering med kunden.

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er risikoen for at BSF ikkje klarer å innfri forpliktingane sine ved forfall. Likviditetsreserven i selskapet skal vere tilstrekkeleg til å innfri alle forpliktingar ved forfall. Selskapet styrer likviditetsposisjonane basert på styrefastsette krav til minimum likviditetsreserve og netto forfall innanfor 6 månader.

Bustadkreditt Sogn og Fjordane AS skal ta låg likviditetsrisiko. Det er viktig for å sikre tillit i finansmarknaden og tilfredsstillande finansieringskostnader. Utan god likviditet vil kredittføretaket vere meir utsett under ugunstige og turbulente tilhøve i finansmarknaden. Det er viktig at likviditetssituasjonen gir selskapet tilstrekkeleg tryggleik og fleksibilitet til å oppnå konkurransedyktige vilkår på innlån.

BSF si primære finansieringskjelde er obligasjonar med fortrinnsrett. For å sikre brei tilgang til finansiering utferdar BSF obligasjonar med ulike løpetider og med både fast- og flytande rente. Rating av OMF-programmet av selskapet er viktig for tilgangen til finansiering og for å halde likviditetsrisikoen låg.

Selskapet har trekkfasilitetar i morbank som sikrar god tilgang på likviditet, også under krevjande marknads-tilhøve. Trekkfasilitetane kan brukast til finansiering av oppgjør ved kjøp av bustadlån frå morbanken, til å finansiere ubrukte fleksilånsrammer, og til å kjøpe instrument som kvalifiserer som likviditetsreserve.

Renterisiko

Selskapet skal styre renteeksponeringa slik at selskapet er lite utsett for rentesvingingar. Det er fastsett rammer for rentenivårisiko som blir overvaka og rapportert månadleg. Selskapet nyttar rentebyteavtalar til å styre renterisikoen.

Spreadrisiko

BSF har ein portefølje av obligasjonar som tener som likviditetsreserve. Porteføljen er tilpassa for å kunne kvalifisere i selskapet sin likviditetsindikator LCR, og har såleis låg kredittisiko, og er i all hovudsak samansett av obligasjonar med fortrinnsrett utferda av norske aktørar. Desse har rating frå internasjonale ratingbyrå. BSF har rammer som regulerer kredittkvalitet, konsentrasjon og løpetid i porteføljen.

Operasjonell risiko

Operasjonell risiko er definert som faren for tap som skuldast svakheit eller feil ved prosessar eller system, utført av tilsette eller eksterne, og som følgje av BSF si verksemd. Store delar av den operasjonelle risikoen blir handtert gjennom leveranseavtalen mellom morbank og BSF, der morbanken forpliktar seg til å levere tenester til BSF. I gjeldande SREP-rundskriv er mange ulike risikotypar definerte inn under nemninga operasjonell risiko. I det følgjande konsentrerer vi oss om nokre av dei viktigaste formene for operasjonell risiko: Etterlevingsrisiko, risiko for kvitvasking og terrorfinansiering, og ESG-risiko.

Etterlevingsrisiko

Etterlevingsrisiko er risikoen for at selskapet pådreg seg offentlege sanksjonar eller økonomiske tap som følgje av at ein ikkje etterlever lover, reglar og bransjestandardar.

Regelverket som treff norske bustadkredittføretak er relativt avgrensa. Føretaka må sikre at lovgjeving rundt kredittgjeving og oppfølging av kredittengasjement er følgt for dei låna som blir kjøpte frå morbanken. For BSF sin del blir dette gjort gjennom kreditt- og kontrollarbeidet som blir gjort i morbanken, inkludert kontrollar frå internrevisor og stadlege tilsyn frå Finanstilsynet. Overvåkar i BSF står også fritt til å gjere kredittrelaterte undersøkingar av låna i balansen til BSF dersom det er ynskjeleg.

I tillegg regulerer Finansføretakslova kva type lån som kan inngå i sikkerheitsmassen i norske kredittføretak. Regelverket er tydeleg og oversiktleg, og det er vurdert at etterlevingsrisikoen er liten. Overvåkar gjer også kontrollar av etterlevinga på dette området. Dessutan vil avdeling for risikostyring og etterleving gjennom kontrollarbeid og i gjennomgangar av Finansrett med dagleg leiar dempe etterlevingsrisikoen ytterlegare.

Risiko for kvitvasking og terrorfinansiering

I kampen mot kvitvasking og terrorfinansiering har finansnæringa ei viktig samfunnsrolle. BSF tek dette ansvaret på alvor og arbeider for å sikre god etterleving av regelverket. Selskapet fekk i 2021 godkjent søknad om løyve til å kunne leggje til grunn kundetiltaka som SpareBank 1 Sogn og Fjordane gjer på AHV-området, som gjeldande AHV-tiltak også i BSF.

Arbeidet som er gjort i morbanken knytt til å redusere risikoen for kvitvasking, er såleis avgjerande for den samla kvitvaskingsrisikoen også i BSF.

Gjennom utlånsverksemda er det i hovudsak to forhold som gir opphav til risiko for terrorfinansiering og kvitvasking:

Ved innvilging av lån er det ein risiko for at formålet med låneopptaket ikkje samsvarer med det som er oppgitt, men i staden blir brukt til terrorfinansiering. Låna som ligg i balansen til BSF er innvilga i morbanken. Men om terrorfinansieringa skjer etter at BSF har kjøpt lånet frå morbanken, vil det vere BSF som er långjevar til kundar som yter finansiering til terrorverksemd. Faren for kvitvasking vil vere knytt til oppfølging av låneavtalen med kundane. Det vil vere ein risiko for at pengane som blir brukt til å betale ned på lånet, kjem frå kriminell verksemd. Arbeidet med «Kjenn din kunde» (KYC), som også inneber at opphavet til midlane skal vere kjent, er difor sjølv grunnmuren i arbeidet med å redusere faren både for terrorfinansiering og kvitvasking. I risikovurdering er det gjort vurderingar av risikoen for produktspekteret (nedbetalingslån og fleksilån til privatkundar) som BSF tilbyr. Det er vurdert at restrisikoen knytt til desse produkta er moderat etter at risikoreduserande tiltak i tråd med KYC-regelverket er gjennomført.

ESG-risiko

ESG-risiko omfattar risiko knytt til klima og natur, sosiale forhold og verksemdstyring. EU har utarbeidd eit klassifikasjonssystem som definerer kriterium for om ein økonomisk aktivitet kan reknast som berekraftig. Føremålet er å etablere eit felles rammeverk for kva som er berekraftige aktivitetar, og å unngå «grønvasking».

Klimarisiko er pr. i dag den mest sentrale risikoen innanfor ESG-feltet. Klimarisiko handlar om risiko knytt til klimaendringar som kan gje auka risiko og tap for banken. Ein opererer vanlegvis med ei tredeling innanfor klimarisiko:

1. Fysisk risiko: Risiko for at klimaendringar gir temperaturendringar og meir ekstremvær. Ei slik utvikling kan potensielt føre til ein reduksjon av verdien av eigedelar, og i neste omgang gje store finansielle tap både for bankkundar og bankar.
2. Overgangsrisiko: Risiko ved overgang til nullutsleppssamfunn. Dette omfattar til dømes politiske, regulatoriske og teknologiske forhold som kan påverke etterspørselen etter varer og tenester.
3. Ansvarsrisiko: Selskap kan bli haldne ansvarlege for skadar som skuldast klimaendringar pga. avgjerder, eller manglande avgjerder. Dette gjeld banken, men også banken sine kundar.

Det er også ein fare for omdømmetap om finansnæringa ikkje lever opp til dei forventningane og krava som er stilte til næringa gjennom regelverket som regulerer finansaktørane si rolle i kampen mot klimaendringar. I dette ligg også finansføretaka si evne til å stille fornuftige berekraftsrelaterte krav til kundar, og kunden og føretaka si evne til å kunne følgje desse opp.

BSF yter finansiering til privatkundar med godt sikra bustadlån. Av dei ulike formene for klimarisiko er det den fysiske risikoen og overgangsriskoen som til ei viss grad kan råke verksemda. Klimaendringar kan føre til at delar av bustadene som selskapet har pant i, ligg i område som i framtida vil vere meir utsett for flaum, ras eller andre øydeleggjande naturkrefter enn tilfellet er i dag. Dette kan påføre selskapet risiko i form av at bustadene i desse områda fell i verdi. For at selskapet skal bli påført tap må kundane vel å merke både misleghalde lånet, og bu i eit område der klimarisikoen påverkar panteverdiane. Misleghaldet på bustadlån er generelt lågt. I tillegg toler dei fleste panteobjekta til dels store verdifall før panteverdien er mindre enn engasjementet mot kundane. Ein vurderer difor at pr. i dag er BSF lite utsett for auka kredittrisiko som følgje av moglege klimaendringar.

Overgangsriskoen er vurdert som liten ut frå den verksemda som BSF driv. Reguleringar som set strenge krav til oppgradering av energiklasse vil kunne påverke kva lån og kva panteobjekt som ligg i BSF, men det er ikkje vurdert som problematisk å skaffe tilstrekkeleg stor sikkerheitsmasse ut frå den strategien BSF har for utvikling i framtidig balanse.

RAPPORTERING

Bustadkreditt Sogn og Fjordane AS legg vekt på korrekt og fullstendig rapportering av risiko- og kapitalforhold. Det er difor laga ulike periodiske rapportar som blir behandla av styret, i tillegg til rapportar som inngår i den daglege drifta, og som skal sikre at eksterne lover og interne retningslinjer er følgde til ei kvar tid. Gjennom desse rapportane blir styremedlemmene haldne oppdaterte på om ein ligg an til å nå måla som er sette for selskapet, og om ein held seg innanfor dei vedtekne risikoramene. Økonomirapport vert utarbeidd månadleg. Kredittrapport, finansrapport, og likviditetsrapport og driftsrapport AHV blir utarbeidd kvartalsvis. Alle rapporter vert styrebehandla. I tillegg blir det utarbeidd månadleg misleghaldsrapport og dagleg rapport som viser at krava som er stilte til utlånsvolum og anna sikkerheitsmasse er i tråd med eksternt lovverk og interne retningslinjer.

ICAAP blir gjennomført og rapportert ein gong årleg.

Internkontrollrapporteringa skjer på årleg basis. Rapporteringa omfattar vurdering og kommentarar til eige arbeid med internkontrollen, gjennomgang av alle viktige risikoområde, vurdering av korleis lovverket blir etterlevd, og forslag til forbetringstiltak.

Internrevisjonen gjennomfører årleg ei uavhengig stadfesting av internkontrollen i selskapet som blir lagd fram for styret i selskapet. Det same blir kvartalsvise rapportar frå overvåkar.

I kapitaldekningsrapporteringa nyttar BSF standardmetoden for kredittrisiko, og basismetoden for operasjonell risiko. Ved innføring av CRR 3 i løpet av 2025 vil den rapporterte kapitaldekninga for BSF truleg auke med 8 – 10 prosentpoeng for ein porteføljen av tilsvarande volum og kvalitet som porteføljen som låg i selskapet ved utgangen av 2024.

Note 6 Risikoklassifisering av utlån til kundar

Bankens PD-modellar bereknar sannsynet for at kunden går i misleghald i løpet av dei neste 12 månadene. Meir informasjon om modellane er gitt i note 11. Ved hjelp av modellane vert alle banken sine kredittengasjement risikoklassifiserte månadleg i risikoklassane A – K, der A er best og K er misleghaldne engasjement. Ut frå dette er engasjementa inndelt i 3 hovudgrupper: Låg risiko (PD frå A til D), middels risiko (E-G) og høg risiko (H-K).

Risikoklasse	Sannsyn for misleghald (PD)	
	frå og med	til
A	0,00 %	0,10 %
B	0,10 %	0,25 %
C	0,25 %	0,50 %
D	0,50 %	0,75 %
E	0,75 %	1,25 %
F	1,25 %	2,00 %
G	2,00 %	3,00 %
H	3,00 %	5,00 %
I	5,00 %	8,00 %
J	8,00 %	100,00 %
K	100,00 %	100,00 %

	Brutto utlån		Garantiar og unytta trekkrettar		Nedskrivningar	
	2024	2023	2024	2023	2024	2023
Låg risiko (A-D)	20 238 368	18 663 765	2 180 716	2 098 720	3 757	4 495
Middels risiko (E-G)	4 947 315	5 375 816	82 979	96 862	6 262	8 967
Høg risiko (H-K)	871 971	1 088 159	334	3 649	17 202	23 418
Sum	26 057 654	25 127 741	2 264 029	2 199 231	27 221	36 880

Note 7 Engasjement i misleghald og betalingslette

Betalingsmisleghald

Engasjement vert vurdert som i betalingsmisleghald når minst ein av kundens konti er i restanse eller overtrekk med eit beløp på minst 1.000 kr. Lengda på betalingsmisleghald for eit engasjement vert sett tilsvarende kontoen med høgaste tal dagar i betalingsmisleghald.

	Brutto utlån		Garantiar og unytta trekkrettar		Nedskrivingar	
	2024	2023	2024	2023	2024	2023
Betalingsmisleghald 11 – 30 dagar	22 163	24 931	0	0	261	476
Betalingsmisleghald 31 – 90 dagar	23 813	17 921	0	0	319	465
Betalingsmisleghald over 90 dagar	55 287	42 432	0	0	6 068	2 376
Sum engasjement i betalingsmisleghald over 10 dagar	101 263	85 284	0	0	6 647	3 317

Misleghald og tapsutsette engasjement

Eit engasjement blir sett på som misleghalde eller tapsutsett dersom eitt eller fleire av følgjande kriterium er til stades:

- Minst ein av kundens konti er i betalingsmisleghald med meir enn 90 dagar og beløpet ikkje er uvesentleg
- Individuell nedskriving på kunden
- Konstatert tap på kunden
- Ein eller fleire av følgjande eksterne merknader er registrert på kunden:
 - Gjeldsordning
 - Konkurs

Grensa for vesentlegheit for forfalne beløp er sett til 1.000 kr.

	Brutto utlån		Garantiar og unytta trekkrettar		Nedskrivingar	
	2024	2023	2024	2023	2024	2023
Betalingsmisleghald over 90 dagar	55 287	42 432	0	0	6 068	2 376
Andre misleghaldne engasjement	100 435	195 637	0	0	4 979	10 360
Sum misleghaldne engasjement	155 722	238 068	0	0	11 047	12 736

Betalingslette

Betalingslette er endring i avtalte vilkår som er innvilga fordi kunden har økonomiske vanskar, og som ikkje ville blitt innvilga dersom kunden var i ein betre økonomisk situasjon.

	Brutto utlån		Garantiar og unytta trekkrettar		Nedskrivingar	
	2024	2023	2024	2023	2024	2023
Betalingslette som ikkje også er i misleghald	259 678	210 582	0	126	2 531	2 673
Betalingslette og misleghald	40 867	91 976	0	0	2 428	4 989
Sum betalingslette	300 545	302 558	0	126	4 959	7 662

Note 8 Utlån fordelt på sektor

	Brutto utlån		Garantiar og unytta trekkrettar		Nedskrivningar	
	2024	2023	2024	2023	2024	2023
Lønstakarar og pensjonistar	25 777 673	24 829 618	2 233 430	2 164 343	26 639	35 896
Personleg næringsdrivande	279 981	298 123	30 599	34 888	583	983
Sum	26 057 654	25 127 741	2 264 029	2 199 231	27 221	36 880

Note 9 Utlån fordelt på geografisk område

	Brutto utlån		Prosent av brutto utlån	
	2024	2023	2024	2023
Vestland	19 167 612	18 451 203	73,6 %	73,4 %
Oslo	2 734 944	2 583 104	10,5 %	10,3 %
Akershus	1 816 329	2 256 035	7,0 %	9,0 %
Møre og Romsdal	431 928	447 346	1,7 %	1,8 %
Rogaland	355 566	358 579	1,4 %	1,4 %
Resten av landet og utlandet	1 551 275	1 031 475	6,0 %	4,1 %
Sum brutto utlån	26 057 654	25 127 741	100,0 %	100,0 %

Note 10 Utlån fordelt på belåningsgrad

Tabellen under viser engasjement fordelt på ulike nivå for belåningsgrad. Belåningsgrad vert berekna som engasjement delt på verdiane av eigedomane som ligg som trygd for engasjementet. Det er verdiestimat frå Eiendomsverdi AS blir nytta som verdi på eigedomane.

	Brutto utlån		Garantiar og unytta trekkrettar		Nedskrivningar	
	2024	2023	2024	2023	2024	2023
Belåningsgrad 0 % t.o.m 40 %	6 030 323	4 822 130	1 233 000	1 028 733	6 667	4 222
Belåningsgrad 40 % t.o.m 60 %	9 703 360	8 101 886	839 759	869 246	6 496	7 048
Belåningsgrad 60 % t.o.m 75 %	8 544 740	8 243 387	147 142	234 933	9 632	14 970
Belåningsgrad 75 % t.o.m 100 %	1 665 904	3 851 678	32 926	45 796	3 084	9 767
Belåningsgrad over 100 %	113 327	108 659	11 202	20 522	1 341	874
Usikra	0	0	0	0	0	0
Sum	26 057 654	25 127 741	2 264 029	2 199 231	27 221	36 880

Note 11 Forklaring av modell for nedskrivning etter IFRS 9

Selskapet har utarbeidd eit rammeverk for å berekne nedskrivningar i samsvar med krava i IFRS 9. Modellen bereknar forventa kredittap (ECL) for alle gjeldskonti, garantiar og unytta kredittar. Forventa tap er eit forventningsrett estimat basert på fleire framtidige scenario.

I modellen blir låna delt i tre trinn. Når eit lån blir innrekna første gongen, vil det som hovudregel inngå i trinn 1. Dersom kontoen har hatt ein vesentleg auke i kredittrisikoen, sidan det vart innrekna første gongen, blir det flytta til trinn 2. Misleghaldne engasjement blir allokerte til trinn 3, der definisjonen av misleghald samsvarer med definisjonen nytta i intern risikostyring gitt i note 7. Ein konto skal alltid allokeraast til det høgaste trinnet den kvalifiserer for.

For engasjement i trinn 1 blir det berekna forventa tap for misleghald som oppstår innan 12 månader fram i tid, medan det for engasjement i trinn 2 og 3 blir berekna tap over heile engasjementet si forventa restløpetid.

ECL blir berekna basert på parametrar, som gir eit estimat for eksponering ved misleghald (EAD) og tap gitt misleghald (LGD), i tillegg til sannsynet for misleghald (PD), for kvar periode.

Individuell nedskrivning

Selskapet gjer som hovudregel ikkje individuelle nedskrivningar på privatkundar. Unntaksvis kan det likevel takast individuell nedskrivning på større enkeltengasjement, der modellnedskrivning er vurdert å vere for låg.

Individuelle nedskrivningar vert berekna ved sannsynsvekting av ulike scenario for utfall i saka. Der det er gjort ei individuell nedskrivning vil dette overstyre det modellberekna tapet på engasjementet. Individuell nedskrivning inngår i nedskrivningar i trinn 3.

Sannsyn for misleghald (PD)

Selskapet har, basert på interne misleghaldsdata, utvikla modellar for å estimere sannsynet for at eit engasjement går i misleghald i løpet av den påfølgjande 12-månadsperioden (12-månads PD). Sannsynet for at eit engasjement går i misleghald i løpet av restløpetida til engasjementet (livstids-PD) vert avleia av 12-månads PD, der ein går ut frå at PD på sikt migrerer mot gjennomsnittleg PD i porteføljen.

Selskapet har søknadsscore- og åtferdsscoremodellar på kundenivå. Søknadsscoremodellane blir nytta for å rekne ut PD når ein kunde søker om eit lån eller ein kreditt. Åtferdsscoremodellane blir brukt til å berekne PD for alle løpande engasjement ved utgangen av kvar månad.

Tap gitt misleghald (LGD)

LGD representerer det selskapet forventar å tape gitt at eit engasjement går i misleghald og byggjer på komponentane:

- Sannsynet for at eit misleghalde engasjement blir friskmeldt
- Framskriven sikkerheitsdekning for engasjementet
- Forventa gjenvinning av usikra del av engasjementet
- Eksterne kostnader ved realisasjon

I tillegg vert det sett eit nedre golv for tap, dersom kontoen ikkje blir friskmeldt. Dette golvet var pr. 31.12.24 sett til 1 %. Ein konto blir rekna som friskmeldt dersom kontoen har vore i misleghald og er blitt avslutta utan konstatering av tap.

I berekning av sikkerheitsdekning nyttar vi forventa realisasjonsverdi av underliggende pant. For bustadeigedomar er realisasjonsverdien i berekning av tap sett til 50 % av verdiestimatet. Realisasjonsverdiane blir framskrivne basert på tre framtidsscenario for prisutvikling.

Eksponering på misleghaldstidspunktet (EAD)

EAD representerer forventa eksponering mot kunden på misleghaldstidspunktet. For lån der det finst ein kontraktsfesta nedbetalingsplan, blir dette nytta som utgangspunkt for fastsetting av EAD. Det blir gjennomført ei justering, for å ta omsyn til sannsynet for at kunden betaler tilbake lånet raskare enn det som er gitt av nedbetalingsplanen (prepayment). Dette inkluderer sannsynet for at kunden innfrir lånet før avtalt innfriingstidspunkt. For kredittar går ein ut frå at heile ramma er trekt opp på misleghaldstidspunktet.

Forventa levetid

For lån og kredittar i trinn 2, skal ECL bereknast for resterande forventa levetid. For lån og kredittar med ei kontraktsfesta levetid, er dette attståande løpetid på rapporteringstidspunktet. For unytta kredittar, er det lagt til grunn ei forventa levetid basert på gjennomsnittleg observert levetid for avslutta kredittar.

Vesentleg auke i kredittrisiko

Migrering frå trinn 1 til trinn 2 er styrt av definisjonen av vesentleg auke i kredittrisikoen. Det er opp til selskapet sjølv å setje grensa for vesentleg auke i kredittrisikoen. Regelsettet som vert nytta består av tre element – eit kvantitativt element, eit kvalitativt element og back stop. Det kvantitative elementet er hovuddrivaren for migrering frå trinn 1 til trinn 2.

Kvantitativt element: Eit engasjement er vurdert å ha hatt ein vesentleg auke i kredittrisikoen, dersom PD på rapporteringsdatoen er minst dobbelt så stor som forventa PD berekna på innrekningstidspunktet, og endring i PD er minst 0,5 prosentpoeng.

Kvalitativt element: Dersom kunden har betalingslette på minst eitt lån, eller kunden er på selskapet si overvåkingsliste for kundar med auka kredittrisiko, skal alle kontoane til kunden overførast til trinn 2, dersom dei ikkje kvalifiserer til trinn 3.

Back stop: Dersom kontoen er i betalingsmisleghald med meir enn 30 dagar, skal kontoen flyttast til trinn 2 uavhengig av om den oppfyller krava i den kvantitative og den kvalitative testen. Ved betalingsmisleghald over 90 dagar skal kontoen flyttast til trinn 3.

Finanstilsynet har gjennom tilsynsrapportar peika på at bruk av absolutte grenser for endring i PD for migrering til trinn 2 i realiteten er å rekne som bruk av lågrisikounntaket i IFRS9 og at bankar må sikre at grensa ikkje hindrar rettidig identifisering av lån med auka risiko. Selskapet reduserte den absolutte grensa frå 0,75 prosentpoeng til 0,5 prosentpoeng i 2023. Å fjerne grensa ville pr. 31.12.2024 auka nedskrivingane med 0,6 millionar kroner. Selskapet vurderer at grensa ikkje har vesentleg effekt på berekna tap og bidreg til å dempe volatiliteten i migrering mellom trinn 1 og 2 mellom periodane.

Migrering til lågare trinn

Ein konto i trinn 2 kan migrere tilbake til trinn 1, dersom den ikkje lenger oppfyller nokon av dei tre kriteria beskrive ovanfor. Om lånet har vore på selskapet si overvåkingsliste, må lånet gjennom ein karanteneperiode på tre månader før det kan bli flytta til trinn 1.

Engasjement som har gått i misleghald vil migrere frå trinn 3 til trinn 1 eller 2, når dei ikkje lengre er misleghaldsmerka og lånet har gått gjennom ein karanteneperiode på tre månader, utan nye misleghaldshendingar.

For kundar som har vore i misleghald som følgje av to eller fleire betalingsletter over ein periode på to år, eller som får overtrekk/restanse over 30 dagar i toårsperioden etter ei betalingslette, gjeld ein karantene på 12 månader.

Frårekning av lån

Eit lån blir vist som frårekna, når lånet er innfridd og lånekontoen avslutta. Dette gjeld både når lånet er betalt tilbake av kunden, eller refinansiert i eigen eller anna bank.

Makroscenario

Som tidlegare nemnt tek selskapet omsyn til informasjon om framtida, for å kome fram til eit estimat på ECL. Det blir gjort ved å legge til grunn tre makro-

økonomiske scenario i berekninga. Eit forventa scenario med vekt på 50 %, eit pessimistisk makroscenario og eit optimistisk makroscenario som kvar har vekt på 25 %. ECL vert vekta utifrå utfallet av dei tre scenarioa.

Samanhengen mellom makroøkonomiske parametarar og PD har tidlegare blitt gitt av ein modell utvikla av Norsk Regnesentral, der framtidig rentenivå og, arbeidsløyse vart nytta til å estimere framtidig misleghaldsnivå for privatkundar. På grunn av den spesielle makroøkonomiske situasjonen vi har vore gjennom, er ikkje modellen godt nok eigna til å predikere misleghaldsnivået dei neste åra. Det er difor gjort skjønnsmessige vurderingar og interne ekspertvurderingar av forventa utvikling i misleghaldsnivå fem år fram i tid, med bakgrunn i framskrivingar frå Pengepolitisk Rapport.

Alle engasjementa i selskapet er sikra med pant i bustad, der sikkerheitsverdiane i scenarioa er framskrivne basert på prognose for bustadprisutvikling frå Pengepolitisk Rapport.

Det er per i dag ikkje tatt inn klimarelaterte scenario i berekning av forventa tap.

Meir informasjon om makroscenarioa er gitt i note 15.

Uvisse

Måling av forventa tap er komplekst, og leiinga må utøve profesjonelt skjønn, ved fastsetting av fleire av føresetnadene som er nytta som input.

For engasjement med modellbasert tap er usikkerheita i hovudsak knytt til fastsetjing av PD, LGD og EAD, samt regelsett for vesentleg auke i kredittrisiko (trinn 2) og avgjerd for om kriteriet for manuell merking av misleghald er oppfylt. For individuell nedskriving er det nytta skjønn ved fastsetting av føresetnader for framtidige kontantstraumar og verdsetjing av sikkerheiter.

Andre område med estimatusikkerheit er fastsetjinga av framtidige scenario for utvikling i PD og bustadpriser, under dette vektinga av scenarioa. Det er i tillegg knytt stor usikkerheit til utvikling i klimændringane og korleis desse vil påverke tap på bustadlån.

Styring og kontroll

Gjennom selskapet sine rutinar og instruksar er det etablert ein tydeleg arbeidsprosess knytt til fastsetjing av tap. Denne prosessen gir ansvarsdeling mellom ulike avdelingar i morbanken, for høvesvis utvikling og vedlikehald av modellar, utarbeiding av makroscenario, vurdering av scenarioa og gjennomføring av tapsvurderingar.

Note 12 Engasjement fordelt på steg i IFRS 9

2024	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
Brutto utlån til amortisert kost pr. 01.01.24	21 833 253	3 056 419	238 068	25 127 741
Overføringar til trinn 1	814 436	– 797 380	– 17 056	0
Overføringar til trinn 2	– 764 999	792 039	– 27 040	0
Overføringar til trinn 3	– 16 331	– 46 535	62 866	0
Nye finansielle egedelar utsteda eller kjøpt	5 856 000	522 087	0	6 378 087
Finansielle egedelar som er frårekna	– 5 385 715	– 890 358	– 102 178	– 6 378 251
Andre endringar	– 1 330 198	– 130 236	1 062	– 1 459 372
Brutto utlån til amortisert kost pr. 31.12.24	21 006 447	2 506 036	155 722	23 668 206
Nedskrivningar på utlån til amortisert kost pr. 31.12.24	4 812	9 771	11 046	25 630
Netto utlån til amortisert kost pr. 31.12.24	21 001 635	2 496 265	144 676	23 642 575
	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
Brutto utlån til verkeleg verdi PL pr. 31.12.24	2 139 829	249 620	0	2 389 448
Nedskrivningar på utlån til verkeleg verdi pr. 31.12.24	693	676	0	1 369
Netto utlån til verkeleg verdi pr. 31.12.24	2 139 136	248 943	0	2 388 079
	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
Samla brutto utlån pr. 31.12.24	23 146 276	2 755 655	155 722	26 057 654
Samla nedskrivning på utlån pr. 31.12.24	5 505	10 448	11 046	26 999
Samla netto utlån pr. 31.12.24	23 140 771	2 745 208	144 676	26 030 655
	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
Garantiar og unytta trekkrettar pr. 31.12.24	2 206 420	57 603	6	2 264 029
Nedskrivning på garantiar og unytta trekkrettar pr. 31.12.24	161	61	0	222
Netto eksponering på garantiar og unytta trekkrettar pr. 31.12.24	2 206 259	57 541	6	2 263 807
	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
2023	25 544 763	2 263 849	129 491	27 938 103
Brutto utlån til amortisert kost pr. 01.01.23	25 544 763	2 263 849	129 491	27 938 103
Overføringar til trinn 1	497 221	– 487 108	– 10 113	0
Overføringar til trinn 2	– 1 462 963	1 489 520	– 26 557	0
Overføringar til trinn 3	– 71 890	– 87 867	159 757	0
Nye finansielle egedelar utsteda eller kjøpt	4 729 102	596 118	20 086	5 345 306
Finansielle egedelar som er frårekna	– 6 443 663	– 641 585	– 29 569	– 7 114 817
Andre endringar	– 959 317	– 76 508	– 5 027	– 1 040 851
Brutto utlån til amortisert kost pr. 31.12.23	21 833 253	3 056 419	238 068	25 127 741
Nedskrivningar på utlån til amortisert kost pr. 31.12.23	6 948	16 904	12 735	36 588
Netto utlån til amortisert kost pr. 31.12.23	21 826 305	3 039 515	225 333	25 091 153
	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
Brutto utlån til verkeleg verdi pr. 31.12.23	0	0	0	0
Nedskrivningar på utlån til verkeleg verdi pr. 31.12.23	0	0	0	0
Netto utlån til verkeleg verdi pr. 31.12.23	0	0	0	0
	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
Samla brutto utlån pr. 31.12.23	21 833 253	3 056 419	238 068	25 127 741
Samla nedskrivning på utlån pr. 31.12.23	6 948	16 904	12 735	36 588
Samla netto utlån pr. 31.12.23	21 826 305	3 039 515	225 333	25 091 153
	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
Garantiar og unytta trekkrettar pr. 31.12.23	2 143 839	55 387	5	2 199 231
Nedskrivning på garantiar og unytta trekkrettar pr. 31.12.23	198	94	0	292
Netto eksponering på garantiar og unytta trekkrettar pr. 31.12.23	2 143 641	55 293	5	2 198 939

Note 13 Nedskriving fordelt på trinn i IFRS 9

Når eit lån blir innrekna første gangen vil det som hovudregel inngå i trinn 1. Dersom engasjementet har hatt ein vesentleg auke i kredittrisikoen sidan det vart innrekna første gangen blir det overført til trinn 2. Misleghaldne engasjement blir allokert til trinn 3. Der det er gjort ei individuell nedskriving vil dette overstyre modellberekna tap på engasjementet. Individuell nedskriving inngår i nedskrivingar i trinn 3 i tabellen under.

2024	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
Inngåande nedskriving på utlån til amortisert kost pr. 01.01.24	6 948	16 904	12 735	36 588
Overføringar til trinn 1	530	- 3 878	- 928	- 4 276
Overføringar til trinn 2	- 513	3 334	- 993	1 827
Overføringar til trinn 3	- 17	- 554	2 086	1 515
Nye finansielle eigedelar utsteda eller kjøpt	1 494	1 898	0	3 392
Finansielle eigedelar som er frårekna	- 2 188	- 5 635	- 4 594	- 12 418
Endring i modell- og makroparametere	- 1 006	- 1 161	- 694	- 2 862
Konstanterte tap dekka av tidlegare nedskriving	0	0	0	0
Andre endringar	- 435	- 1 136	3 434	1 863
Nedskriving på utlån til amortisert kost pr. 31.12.24	4 812	9 771	11 046	25 630
Nedskriving på utlån til verkeleg verdi pr. 31.12.24	693	676	0	1 369
Samla nedskriving på utlån pr. 31.12.24	5 505	10 448	11 046	26 999
	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
Inngåande nedskriving på unytta kredittar og garantiar pr. 01.01.24	198	94	0	292
Overføringar til trinn 1	6	- 31	0	- 26
Overføringar til trinn 2	- 6	24	0	18
Overføringar til trinn 3	0	0	0	0
Nye finansielle eigedelar utsteda eller kjøpt	12	9	0	21
Finansielle eigedelar som er frårekna	- 11	- 14	0	- 26
Endring i modell- og makroparametere	- 33	- 15	0	- 48
Konstanterte tap dekka av tidlegare nedskriving	0	0	0	0
Andre endringar	- 5	- 5	0	- 10
Nedskriving på unytta kredittar og garantiar pr. 31.12.24	161	61	0	222
	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
2023	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
Inngåande nedskriving på utlån til amortisert kost pr. 01.01.23	5 479	11 381	4 726	21 587
Overføringar til trinn 1	218	- 1 810	- 150	- 1 742
Overføringar til trinn 2	- 599	4 461	- 563	3 299
Overføringar til trinn 3	- 39	- 1 255	3 832	2 537
Nye finansielle eigedelar utsteda eller kjøpt	1 621	3 047	860	5 528
Finansielle eigedelar som er frårekna	- 1 770	- 3 322	- 1 758	- 6 850
Endring i modell- og makroparametere	2 940	5 284	5 905	14 129
Konstanterte tap dekka av tidlegare nedskriving	0	0	0	0
Andre endringar	- 903	- 880	- 117	- 1 899
Nedskriving på utlån til amortisert kost pr. 31.12.23	6 948	16 904	12 735	36 588
Nedskriving på utlån til verkeleg verdi pr. 31.12.23	0	0	0	0
Samla nedskriving på utlån pr. 31.12.23	6 948	16 904	12 735	36 588
	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
Inngåande nedskriving på unytta kredittar og garantiar pr. 01.01.23	105	36	2	142
Overføringar til trinn 1	0	- 5	0	- 4
Overføringar til trinn 2	- 9	23	- 2	12
Overføringar til trinn 3	0	0	0	0
Nye finansielle eigedelar utferda eller kjøpt	16	7	0	22
Finansielle eigedelar som er frårekna	- 1	0	0	- 1
Endring i modell- og makroparametere	103	53	0	156
Konstanterte tap dekka av tidlegare nedskriving	0	0	0	0
Andre endringar	- 16	- 19	0	- 35
Nedskriving på unytta kredittar og garantiar pr. 31.12.23	198	94	0	292

Note 14 Resultatførte tap på utlån og unytta trekkrettar

	2024	2023
Auke/reduksjon i individuell nedskrivning	0	0
Auke/reduksjon i forventta tap (modellbasert)	– 9 659	15 151
Konstaterte tap i perioden dekt av tidlegare nedskrivning	0	0
Konstaterte tap i perioden utan tidlegare nedskrivning	0	0
Inngang på tidlegare års konstaterte tap	0	0
Resultat av nedskrivning for perioden	– 9 659	15 151

Note 15 Makroøkonomiske scenario i modell for nedskrivning etter IFRS 9

Nedskrivningar skal ifølgje IFRS 9-regelverket ta inn forventning om framtidig utvikling i misleghald og tap. I 2018 blei det teke i bruk ein statistisk modell for å beskrive samanhengen mellom forventta utvikling i makroøkonomiske parametrar og framtidig misleghaldsnivå. På grunn av den spesielle makroøkonomiske situasjonen dei siste åra, er ikkje modellen godt nok eigna til å predikere det framtidige misleghaldsnivået. Det er difor gjort skjønsmessige vurderingar av forventta utvikling i misleghaldsnivå og bustadprisar 5 år fram i tid, basert på prognosar i Norges Banks Pengepolitiske rapport.

Forventa tap blir berekna basert på vekting mellom tre makroøkonomiske scenario, der scenario 1 er venta scenario. I tillegg blir det nytta eit optimistisk makroscenario (scenario 2) der den norske økonomien går betre enn venta, og eit pessimistisk makroscenario (scenario 3) der den norske økonomien går dårlegare enn venta.

Tabellen under viser dei framtidige scenarioa for beregning av forventta tap pr. 31.12.24.

Framtidig scenario for privatmarknad ved berekning av forventta tap pr. 31.12.24	Misleghaldsnivå/PD målt med utgangspunkt pr. 31.12.24					Bustadprisar	
	År 1	År 2	År 3	År 4	År 5	Gj. sn. årleg vekst	Vekting av scenario
Scenario 1: Venta scenario	2,00	1,80	1,60	1,40	1,20	5,1 %	50 %
Scenario 2: Optimistisk scenario	1,50	1,35	1,20	1,05	0,86	6,1 %	25 %
Scenario 3: Pessimistisk scenario	2,70	2,43	2,16	1,89	1,62	2,3 %	25 %

Sensitivitetsanalyse for endring på føresetnader i tapsmodellen etter IFRS 9

Tabellen under viser kor sensitivt banken sitt resultat vil vere for endringar i parametranne vist ovanfor. Dersom vi til dømes hadde lagt nivået for PD i alle scenarioa 10 % høgare over alle 5 åra, ville forventta tap auka med 1,45 mill. kr. Dette ville gitt ein tilsvarande reduksjon i resultatet før skatt.

	Endring parameter	Endring resultat før skatt
Misleghaldsnivå/PD målt mot utgangspunkt	– 50 %	7 567
	– 20 %	2 931
	– 10 %	1 451
	+ 10 %	– 1 420
	+ 20 %	– 2 812
	+ 50 %	– 6 828
Årleg endring i bustadprisar	– 5 pp.	– 3 640
	– 2 pp.	– 1 401
	– 1 pp.	– 689
	+ 1 pp.	665
	+ 2 pp.	1 301
	+ 5 pp.	3 026

Note 15 Makroøkonomiske scenario i modell for nedskriving etter IFRS 9, framh.

Tabellen under viser endring i resultat før skatt ved alternativ vektning av optimistisk og pessimistisk scenario. Dersom det pessimistiske scenarioet til dømes hadde fått 35 % vekt, medan det optimistiske scenarioet hadde blitt vektet med 15 %, ville forventet tap auka med 1,18 mill. kr. Dette ville gitt ein tilsvarande reduksjon i resultatet før skatt.

Vekt Scenario 1 Venta»	Vekt Scenario 2 Optimistisk	Vekt Scenario 3 Pessimistisk	Endring resultat før skatt
50 %	5 %	45 %	– 2 351
50 %	15 %	35 %	– 1 176
50 %	35 %	15 %	1 176
50 %	45 %	5 %	2 351
100 %	0 %	0 %	926
0 %	100 %	0 %	4 951
0 %	0 %	100 %	– 6 804

Note 16 Utlån til og krav på kredittinstitusjonar

	2024	2023
Sum utlån og krav på kredittinst. utan avtalt løpetid til amortisert kost *)	111 882	228 804
Sum utlån og krav på kredittinst. med avtalt løpetid til amortisert kost	0	0
Sum utlån og krav på kredittinstitusjonar til amortisert kost	111 882	228 804

*) Gjeld driftskonto/mellomregningskonto mellom Bustadkreditt Sogn og Fjordane AS og SpareBank 1 Sogn og Fjordane.

Note 17 Sensitivitetsanalyse

Ved endringar av marknadsrisiko som inntreff i løpet av 1. året vil innverknad for resultat og eigenkapital bli som vist nedanfor basert på balansen pr. 31.12.23.

Innverknad på resultat/eigenkapital

	RENTE	
	– 1,50 %	1,50 %
Utlån til og krav på kredittinstitusjonar	– 1 097	1 097
Obligasjonar og andre verdipapir med fast avkastning	– 11 259	11 259
Utlån til kundar	– 195 419	195 419
Gjeld stifta ved utferding av verdipapir	171 974	– 171 974
Finansielle derivat	– 2 560	2 560
Gjeld til kredittinstitusjonar	35 942	– 35 942
Sum	– 2 419	2 419

Noten viser den rekneskapsmessige effekten over ein periode på 12 månader av ei umiddelbar parallell renteendring på + 1,5 prosentpoeng og - 1,5 prosentpoeng. Det er teke omsyn til endring i løpande renteinntekter og kostnader, og eingongseffekten ein slik umiddelbar renteendring har på dei postar som blir ført til verkeleg verdi og på dei effektar renteendringa har på resultat for gjenverande rentedurasjonsperiode før renteendringa får inntekts-/og kostnadmessig effekt. Selskapet nyttar sikringsbokføring i sine rekneskap.

Note 18 Likviditetsrisiko

Udiskonterte kontantstraumar finansielle plikter.

Beløp i 1000 kr	0–1 mnd.	1–3 mnd.	3–12 mnd.	1–5 år	>5 år	Utan rest- løpe- tid	Totalt
Gjeld til kredittinstitusjonar	15 264	30 528	137 377	3 732 823	0	0	3 915 993
Gjeld stifta ved utferding av verdipapir	802 341	120 758	7 736 054	12 134 556	4 465 826	0	25 259 534
Anna gjeld	0	29 580	29 580	0	0	0	59 160
Unytta kredittrammer utlån	2 264 029	0	0	0	0	0	2 264 029
Finansielle derivat brutto oppgjer (utbetalingar)	13 983	8 493	95 106	465 212	1 178 655	0	1 761 448
Sum 2024	3 095 617	189 359	7 998 117	16 332 591	5 644 481	0	33 260 164
Finansielle derivat brutto oppgjer (innbetalinger)	0	4 941	29 909	426 234	783 425	0	1 244 509
Finansielle derivat netto oppgjer (negativt tal gjev netto innbetaling)	13 983	3 551	65 197	38 978	395 230	0	516 938

Beløp i 1000 kr	0–1 mnd.	1–3 mnd.	3–12 mnd.	1–5 år	>5 år	Utan rest- løpe- tid	Totalt
Gjeld til kredittinstitusjonar	11 340	22 680	102 061	2 621 453	0	0	2 757 534
Gjeld stifta ved utferding av verdipapir	276 093	122 349	2 250 290	16 777 154	5 615 926	0	25 041 811
Anna gjeld	0	19 210	19 210	0	0	0	38 419
Unytta kredittrammer utlån	2 199 231	0	0	0	0	0	2 199 231
Finansielle derivat brutto oppgjer (utbetalingar)	13 736	26 848	209 314	708 308	681 021	0	1 639 228
Sum 2023	2 500 400	191 087	2 580 875	20 106 914	6 296 947	0	31 676 223

Forfallsoversikten er inkludert renter. For å rekne ut rentekostnadene for innlån med flytande rente vert det nytta gjeldande renter på rapporteringstidspunktet.

Note 19 Netto inntekter frå finansielle instrument

	2024	2023
Netto renteinntekter		
Renter og liknande inntekter av utlån og fordringar på kreditinstitusjonar vurdert til amortisert kost	17 146	14 755
Renter og liknande inntekter av utlån til og fordringar på kundar vurdert til amortisert kost	1 472 504	1 287 424
Renter og liknande inntekter av utlån til og fordringar på kundar vurdert til verkeleg verdi	20 255	3 075
Renter og liknande inntekter av sertifikat og andre renteberande papir til verkeleg verdi	31 402	20 967
Sum renteinntekter	1 541 307	1 326 221
Renter og liknande kostnader på gjeld til kreditinstitusjonar vurdert til amortiser kost	157 543	177 963
Renter og liknande kostnader på utsteda verdipapir vurdert til amortisert kost	843 937	706 563
Renter og liknande kostnader på utsteda verdipapir vurdert til verkeleg verdi	264 382	227 318
Sikringsfondsavgift/krisehandteringsavgift	3 709	3 772
Andre rentekostnader og liknande kostnader av gjeld vurdert til amortisert kost	2 357	2 122
Sum rentekostnader	1 271 928	1 117 738
Sum netto renteinntekter	269 379	208 483
Netto vinst/tap på finansielle instrument		
Utlån – verdiregulering fastrente	– 18 558	– 30
Sertifikat og obligasjonar – plasseringar	1 599	– 795
Obligasjonsgjeld	204 230	11 407
Derivat	– 198 871	– 7 722
Netto vinst/tap på finansielle instrument til verkeleg verdi	– 11 601	2 860

Note 20 Driftskostnader

	2024	2023
Lønn og andre personalkostnader	51	46
IT-kostnader	912	872
Andre tenester	1 151	1 151
Andre kostnader	114	130
Sum administrasjonskostnader	2 177	2 153
Kjøp av tenester frå konsernet	7 665	8 321
Revisjonshonorar	116	220
Gransking	264	112
Honorar utlegging obligasjonar og rating	3 514	3 608
Andre driftskostnader	127	136
Andre kostnader	11 686	12 397
Sum andre kostnader	13 863	14 550
Sum driftskostnader	13 915	14 596

Note 21 Godtgjersle til leiande tilsette og styret Transaksjonar med nærstående partar

Godtgjersle til leiande tilsette og styret

Selskapet leiger dagleg leiar av SpareBank 1 Sogn og Fjordane. Det er ikkje utbetalt godtgjersle frå selskapet til dagleg leiar. Styret har eitt eksternt styremedlem. Det er betalt ut styregodtgjersle til det eksterne styremedlemet.

Styret	Godtgjersle	Lån pr. 31.12.2024
Frode Vasseeth	0	407
Linda Vøllestad Westbye	0	0
Ole Aukland	0	0
Andrea Kvamsdal	0	1 906
Peter Midthun	40	0
Dagleg leiar		
Irene Flølo (innleigd dagleg leiar frå banken)	0	0

Transaksjonar med konsernselskap

	2024	2023
Renter motteke frå SpareBank 1 Sogn og Fjordane	17 146	14 755
Renter betalt til SpareBank 1 Sogn og Fjordane	159 900	180 085
Renter betalt til SpareBank 1 Sogn og Fjordane på OMF	30 970	205
Kjøpte tenester av SpareBank 1 Sogn og Fjordane	7 665	7 665
Innskott i SpareBank 1 Sogn og Fjordane	111 882	228 804
Gjeld til SpareBank 1 Sogn og Fjordane	3 624 281	2 606 451
OMF-gjeld til SpareBank 1 Sogn og Fjordane	0	0

Bustadkreditt Sogn og Fjordane AS har ingen tilsette. Det er inngått avtale med SpareBank 1 Sogn og Fjordane om levering av tenester knytt til låneadministrasjon og drift av selskapet. Alle utlån som selskapet har, er overført frå SpareBank 1 Sogn og Fjordane og det er inngått avtale med banken om forvaltning av denne utlånsporteføljen. Bustadkreditt Sogn og Fjordane AS påtek seg all risiko knytt til låna som er kjøpte frå morbanken. Bustadkreditt Sogn og Fjordane AS har fått tilgang til sterke kredittfasilitetar hos SpareBank 1 Sogn og Fjordane. Desse skal sikre at selskapet er i stand til å dekkje lånekundane sine opptrekk på etablerte fleksilån, at selskapet har mellomfinansiering ved overføring av lån, og finansiering av nødvendig overdekning i sikkerheitsmassen.

Nærare om kredittavtalane

Bustadkreditt Sogn og Fjordane AS (BSF) har fire kredittavtaler med SpareBank 1 Sogn og Fjordane (SSF):

- Ein rammekreditt på 1.200 mill. kr. til finansiering av oppgjør ved kjøp av bustadlån frå SSF. Avtalen er ein rullerande kredittfasilitet med ein oppseiingsfrist frå SSF si side på 15 mnd. BSF kan kan seie opp eller endre ramma med SSF med 14 dagars varsel. Nytt ramma pr. 31.12.2024 er 1,014 mrd. kr.
- Ein kredittavtale som kan nyttast for å finansiere opptrekk på til ei kvar tid ubrukte fleksilånsrammer. Pr. 31.12.2024 er ramma på avtalen 2.264 mill. kr.
- Ein kredittavtale knytt til overkollateralisering. Avtalen skal berre nyttast til kjøp av lån som inngår i sikringsmassen, og til kjøp av instrument som kvalifiserer som likviditetsreserve. Ramma pr. 31.12.2024 er på 1.729 mill. kr, og er avhengig av OMF-volumet som til ei kvar tid er utferda.
- Eit langsiktig rammelån. Ramma på lånet er på 1.000 mill. kr og er trekt opp pr. 31.12.2024.

I tillegg til desse 4 kredittavtalane er det inngått ein ISDA avtale mellom Bustadkreditt og SpareBank 1 Sogn og Fjordane. ISDA avtalen regulerer all derivathandel mellom partane. ISDA avtalen har same oppbygging som andre avtarar som Sparebanken har med andre eksterne aktørar der ein dagleg måler verdiendringane av rentesikringsavtalane og der sikkerheit blir utveksla. Ved utlegging av fastrente OMF rentesikrar SSF volumet mot ekstern part og internswappar vidare til Bustadkreditt.

Alle avtarar og transaksjonar er inngått etter prinsippet om armlengdes avstand.

Note 22 Godtgjersle revisor

	2024	2023
Lovpålagd revisjon inkl. mva	116	117
Godtgjersle gransking inkl. mva	0	103
Andre tenester utanfor revisjon inkl. mva	0	0
Sum	116	220

Note 23 Skattekostnad

	2024	2023
Betalbar skatt denne perioden	59 160	38 420
For mykje avsett skatt i fjor	0	0
Sum betalbar skatt	59 160	38 420
Endring utsett skatt/skattefordel		
Utsett skatt som skuldast opparbeiding/reversering av midlertidige forskjellar	– 2 900	2 022
Sum endring utsett skatt/skattefordel	– 2 900	2 022
Sum skattekostnad	56 261	40 442
Avstemming av forventet skattekostnad til faktisk skattekostnad		
Ordinært resultat før skatt	255 730	183 827
Forventa inntektsskatt med nominell skattesats på 22 %	56 261	40 442
Redusert skatt knytt til vinst/tapskonto	0	0
For lite avsett skatt i fjor	0	0
Andre skilnader	0	0
Skattekostnad	56 261	40 442
Betalbar skatt	59 160	38 420
Betalbar skatt i balansen	59 160	38 420

SPESIFIKASJON AV SKATTEEFFEKTEN AV MIDLERTIDIGE FORSKJELLAR

Skattereduserande midlertidige forskjellar		
Finansielle instrument	0	0
Vinst og tapskonto	37	46
Sum skattereduserande midlertidige forskjellar	37	46
Skatteaukande midlertidige forskjellar		
Finansielle instrument	13 915	27 104
Vinst og tapskonto	0	0
Sum skatteaukande midlertidige forskjellar	13 915	27 104
Netto grunnlag utsett skatt (-) /skattefordel (+)	– 13 879	– 27 058
Netto utsett skattegjeld (-)/skattefordel (+) i balansen	– 3 053	– 5 953

Skattesatsen for betalbar skatt og utsatt skatt/utsatt skattefordel er 22 %, både i 2024 og 2023.

Utsett skattefordel blir balanseført i den utstrekning det er sannsynleg at den vil kunne nyttast mot skattepliktig framtidig inntekt.

Note 24 Klassifisering av finansielle instrument

	2024		2023	
	Balanseført verdi	Verkeleg verdi	Balanseført verdi	Verkeleg verdi
Netto utlån til og fordringar på kredittinstitusjonar				
Utlån til og fordringar på kredittinst. til amortisert kost, lån og fordringar	111 882	111 882	228 804	228 804
Sum utlån til og fordringar på kredittinstitusjonar	111 882	111 882	228 804	228 804
Obligasjonar og sertifikat				
Sertifikat og obligasjonar bestemt bokført til verkeleg verdi	1 717 524	1 717 524	433 079	433 079
Sum obligasjonar og andre verdipapir	1 717 524	1 717 524	433 079	433 079
Netto utlån til kundar				
Utlån til kundar til amortisert kost, lån og fordringar, brutto	23 668 206	23 668 206	25 127 741	25 127 741
Utlån til kundar til verkeleg verdi, lån og fordringar, brutto	2 389 448	2 389 448	0	0
Sum utlån før individuelle nedskrivingar og gruppenedskrivingar	26 057 654	26 057 654	25 127 741	25 127 741
– Nedskrivingar på individuelle utlån	0	0	0	0
– Modellnedskrivingar	– 26 999	– 26 999	– 36 588	– 36 588
Sum netto utlån til kundar	26 030 655	26 030 655	25 091 153	25 091 153
Andre egedelar				
Finansielle derivat, verkeleg verdi	37 693	37 693	54 361	54 361
Andre egedelar, amortisert kost	0	0	0	0
Sum andre egedelar	37 693	37 693	54 361	54 361
Sum finansielle egedelar	27 897 754	27 897 754	25 807 397	25 807 397
Finansielle egedelar summert etter klassifisering				
Finansielle egedelar bestemt bokført til verkeleg verdi	4 143 296	4 143 296	487 440	487 440
Finansielle egedelar til amortisert kost, lån og fordringar	23 754 457	23 754 457	25 319 957	25 319 957
Sum finansielle egedelar	27 897 754	27 897 754	25 807 397	25 807 397
Gjeld til kredittinstitusjonar				
Lån og innskot fra kredittinstitusjonar til amortisert kost	3 624 281	3 624 281	2 606 451	2 606 451
Sum gjeld til kredittinstitusjonar	3 624 281	3 624 281	2 606 451	2 606 451
Verdipapirgjeld				
Utferda sertifikat og obligasjonar til amortisert kost	16 755 734	16 654 934	15 734 362	15 744 626
Utferda sertifikat og obligasjonar til verkeleg verdi	4 592 060	4 592 060	4 786 751	4 786 751
Sum verdipapirgjeld	21 347 794	21 246 993	20 521 113	20 531 377
Anna finansiell gjeld				
Finansielle derivat, verkeleg verdi	498 767	498 767	327 609	327 609
Anna gjeld, amortisert kost	64 613	64 613	46 395	46 395
Sum anna finansiell gjeld	563 380	563 380	374 004	374 004
Sum finansielle gjeld	25 535 455	25 434 655	23 501 568	23 511 831
Finansiell gjeld summert etter klassifisering				
Finansiell gjeld bestemt bokført til verkeleg verdi	5 090 827	5 090 827	5 114 360	5 114 360
Finansiell gjeld til amortisert kost, lån og fordringar	20 444 628	20 343 828	18 387 208	18 397 471
Sum finansiell gjeld	25 535 455	25 434 655	23 501 568	23 511 831

Note 25 Verdsetting av finansielle egedelar

Spesifikasjon av finansielle egedelar til verkeleg verdi

	Kvoterte prisar og observerbare føresetnader		Bokført verdi	
	2024	2023	2024	2023
Finans, bank og forsikring	1 145 871	327 779	1 145 871	327 779
Stat og statsgarantert	571 653	105 299	571 653	105 299
Sum	1 717 524	433 079	1 717 524	433 079

Verdsettingsmetode

Norske obligasjonar og sertifikat blir målt til verkeleg verdi basert på verdsettingsteknikkar. I verdsettingsteknikkane nyttar vi kurser frå ekstern leverandør.

Note 26 Sertifikat og obligasjonar

Sertifikat og obligasjonar til verkeleg verdi med verdiendring over resultat	2024			2023		
	Sertifikat	Obligasjonar	Sum	Sertifikat	Obligasjonar	Sum
Sertifikat og obligasjonar, bokført verdi	0	1 717 524	1 717 524	0	433 079	433 079
Av dette børssnotert	0	1 717 524	1 717 524	0	433 079	433 079
Pålydande verdi	0	1 692 000	1 692 000	0	425 000	425 000
Sektorfordeling						
Finans, bank og forsikring	0	1 145 871	1 145 871	0	257 007	257 007
Stat og statsgarantert	0	571 653	571 653	0	176 072	176 072
Sum	0	1 717 524	1 717 524	0	433 079	433 079
Modifisert durasjon (år)	0,00	0,14	0,14	0,00	0,14	0,14
Gjennomsnittleg vekta effektiv rente pr. 31.12.	0,00 %	4,61 %	4,61 %	0,00 %	4,52 %	4,52 %
Forfallsstruktur på obligasjons- og sertifikatplasseringar (marknadsverdi)						
2025	0	810 236	810 236	0	155 666	155 666
2026	0	283 262	283 262	0	101 341	101 341
2027	0	349 580	349 580	0	105 299	105 299
2028	0	70 729	70 729	0	70 773	70 773
2029	0	203 717	203 717	0	0	0
SUM	0	1 717 524	1 717 524	0	433 079	433 079

Alle verdipapir er i norske kroner.

Note 27 Gjeld til kredittinstitusjonar

	2024	2023
Sum gjeld til kredittinst. utan avtalt løpetid til amortisert kost	0	0
Sum gjeld til kredittinst. med avtalt løpetid til amortisert kost	3 624 281	2 606 451
Sum gjeld til kredittinstitusjonar til amortisert kost	3 624 281	2 606 451

Selskapet har fleire avtaler med SpareBank 1 Sogn og Fjordane som regulerer ulike forhold rundt drift og trekkrettar. For nærare informasjon om desse avtalane blir det vist til note 21.

Note 28 Gjeld stifta ved utferding av verdipapir

	31.12.24	31.12.23
Sertifikat og andre kortsiktige låneopptak	0	0
Obligasjonsgjeld til amortisert kost	16 592 000	15 917 000
Eigne ikkje amortiserte sertifikat/obligasjonar til amortisert kost	0	354 000
Obligasjonsgjeld til verkeleg verdi	5 025 000	5 025 000
Sum gjeld stifta ved utskriving av verdipapir (pålydande)	21 617 000	20 588 000

Løpetid

Gjenståande løpetid (netto pålydande verdi)

2024	0	1 663 000
2025	7 692 000	5 000 000
2026	4 000 000	4 000 000
2027	4 900 000	4 900 000
2029	1 000 000	1 000 000
2030	1 000 000	1 000 000
2032	525 000	525 000
2033	1 000 000	1 000 000
2034	1 000 000	1 000 000
2037	500 000	500 000
Sum	21 617 000	20 588 000

Nye lån i 2024	4 000 000
Tilbakebetalingar i perioden	3 360 044

2024

ISIN nummer	Pålydande	Rente	Kupong-margin	Utløps-dato *)	Bokført 31.12.24
NO0012916818	692 000	3 MND. NIBOR	0,21	15.01.25	699 250
NO0010843311	3 000 000	3 MND. NIBOR	0,49	23.04.25	3 029 735
NO0013181529	4 000 000	3 MND. NIBOR	0,23	15.10.25	4 043 015
NO0010881048	4 000 000	3 MND. NIBOR	0,49	18.06.26	4 012 448
NO0011008377	4 000 000	3 MND. NIBOR	0,75	27.05.27	4 061 123
NO0010895329	900 000	3 MND. NIBOR	0,40	12.10.27	910 164
NO0012713553	1 000 000	4,14 % FAST		04.10.29	988 396
NO0010871643	1 000 000	2,30 % FAST		19.06.30	911 331
NO0012767963	525 000	3,80 % FAST		30.08.32	506 860
NO0010830524	1 000 000	2,68 % FAST		31.08.33	886 220
NO0010863772	1 000 000	2,04 % FAST		20.09.34	826 026
NO0012654476	500 000	3,72 % FAST		31.08.37	473 227
Sum gjeld stifta ved utskriving av verdipapir					21 347 794

Note 28 Gjeld stifta ved utferding av verdipapir, framhald

2023

ISIN nummer	Pålydande	Rente	Kupong- margin	Utløps- dato *)	31.12.23
NO0010819170	1 663 000	3 MND. NIBOR	0,42	15.04.24	1 680 522
NO0012916818	2 000 000	3 MND. NIBOR	0,21	15.01.25	2 019 497
NO0010843311	3 000 000	3 MND. NIBOR	0,49	23.04.25	3 029 811
NO0010881048	4 000 000	3 MND. NIBOR	0,49	18.06.26	4 015 936
NO0011008377	4 000 000	3 MND. NIBOR	0,75	27.05.27	4 078 025
NO0010895329	900 000	3 MND. NIBOR	0,40	12.10.27	910 570
NO0012713553	1 000 000	4,14 % FAST		04.10.29	1 020 520
NO0010871643	1 000 000	2,30 % FAST		19.06.30	933 679
NO0012767963	525 000	3,80 % FAST		30.08.23	530 429
NO0010830524	1 000 000	2,68 % FAST		31.08.33	926 937
NO0010863772	1 000 000	2,04 % FAST		20.09.34	866 928
NO0012654476	500 000	3,72 % FAST		31.08.37	508 258
Sum gjeld stifta ved utskriving av verdipapir					20 521 113

Tabellane viser ordinære forfall.

*) Iflg. avtalevilkår kan utløpsdato forlengast med eitt år.

Alle lån er i NOK.

Til inngåtte låneavtalar er det knytt standard lånevilkår.

Note 29 Anna gjeld og avsetningar

	2024	2023
Påløpne kostnader og ikkje opptente inntekter		
Anna gjeld	2 177	1 730
Tapsavsetning unytta kredittar	222	292
Sum anna gjeld og avsetningar	2 399	2 022

Note 30 Forpliktingar utanom balansen

Selskapet har ingen forpliktingar utanom balansen.

Note 31 Tvistemål

Bustadkreditt Sogn og Fjordane AS har i 2024 ikkje vore part i tvistesaker.

Note 32 Aksjekapital og aksjonærinformasjon

Aksjekapitalen i selskapet pr. 31.12.2024 er sett saman av følgjande aksjeklassar

	Antal	Pålydande	Bokført (i 1.000 kr)
A-aksjar	21 500 000	100	2 150 000
Sum	21 500 000		2 150 000

Eigarstruktur

Største aksjonærar i selskapet pr. 31.12.2024

	A-aksjar	Eigarandel	Stemmeandel
SpareBank 1 Sogn og Fjordane	21 500 000	100 %	100 %
Totalt antal aksjar	21 500 000	100 %	100 %

Ingen medlemer av styret eller dagleg leiar eig aksjar eller har opsjonar.

Note 33 Finansielle derivat

Bustadkreditt Sogn og Fjordane AS handlar finansielle derivat for å sikre og styre marknadsrisiko i samband med utlegging av fastrente-obligasjonar, samt sikring av fastrentekundeutlån. Det blir ikkje handla valutarelaterte kontrakter slik at alle finansielle derivat er renterelaterte. Kontraktene blir bokført til verkeleg verdi.

	Nominelle verdiar totalt	2024 Positiv marknads- verdi	Negativ marknads- verdi	Nominelle verdiar totalt	2023 Positiv marknads- verdi	Negativ marknads- verdi
Renterelaterte kontrakter						
Swapper	7 140 000	37 693	498 767	5 025 000	54 361	327 609
Sum finansielle derivat	7 140 000	37 693	498 767	5 025 000	54 361	327 609

Note 34 Sikringsbokføring

Bustadkreditt Sogn og Fjordane nyttar sikringsbokføring for verdipapirgjeld som er teke opp med fast rente. Formålet er å motvirke verdisvingningar på obligasjonsinnlånet. Sikringsobjektet (obligasjonsinnlånet) blir vurdert til verkeleg verdi med verdiendring mot netto resultat frå finansielle instrumentet, og sikringsinstrumentet (derivatet) blir vurdert til verkeleg verdi med verdiendring mot netto resultat frå finansielle instrument.

Det er SpareBank 1 Sogn og Fjordane som er motpart i alle derivatkontraktene, og partane har inngått ISDA avtale seg i mellom, som regulerer all derivathandel. Med bakgrunn i dette, blir det dagleg målt verdiendringar på derivatkontraktene og utveksla sikkerhet mellom partane ved eventuelle svingingar, for å redusere risikoen til begge partane.

Pr. 31.12.24 omfatter sikringsbokføringa tolv forhold, og dette er direkte kopla ved at sikringsobjektet og sikringsinstrumentet har eksakt same vilkår (rente, løpetid, pålydande). Sikringseffektiviteten er rekna med bakgrunn i 1 % skift i rentekurva og resultateffekten dette medfører.

	2024	2023
Sikringsinstrument		
Nominell inngåande verdi	5 025 000	5 025 000
Verdiendring (+tap/-vinst)	198 053	– 1 346
Sikringsobjekt		
Nominell inngåande verdi	5 025 000	5 025 000
Verdiendring (+tap/-vinst)	– 194 736	– 2 219
Netto verdiendring - Ineffektivitet med sikringa (+tap/-vinst)	3 316	– 3 566
Sikringsgrad	100,00 %	100,00 %
Vekta sikringseffektivitet	100,16 %	99,47 %

Sikringsbokføring er nytta på følgjande obligasjonar med fortrinnsrett og med tilhøyrande sikringsinstrument

	Nominell verdi	Restløpetid
SSFBK15PRO		
Sikringsobjekt	1 000 000	31.08.2033
Sikringsinstrument	1 000 000	31.08.2033
SSFBK17PRO (delt i tre bolkar)		
Sikringsobjekt	1 000 000	20.09.2034
Sikringsinstrument	1 000 000	20.09.2034
SSFBK18PRO		
Sikringsobjekt	1 000 000	19.06.2030
Sikringsinstrument	1 000 000	19.06.2030
SSFBK22PRO		
Sikringsobjekt	500 000	31.08.2037
Sikringsinstrument	500 000	31.08.2037
SSFBK23PRO		
Sikringsobjekt	1 000 000	04.10.2029
Sikringsinstrument	1 000 000	04.10.2029
SSFBK24PRO		
Sikringsobjekt	525 000	30.08.2032
Sikringsinstrument	525 000	30.08.2032

ERKLÆRING FRÅ STYRET OG DAGLEG LEIAR

Vi erklærer etter beste overtyding at årsrekneskapen for 2024 er utarbeidd i samsvar med gjeldande rekneskapsstandardar og at opplysningane i rekneskapen viser eit rett bilde av selskapet sine eigedelar, gjeld, finansielle stilling og resultat. Styret meiner at årsrapporten gir ei rett oversikt over utviklinga, resultat og stillinga til selskapet, og ei vurdering av dei mest sentrale usikre forholda og risikofaktorane selskapet står overfor.

Førde, 13.02.2025

Styret i Bustadkreditt Sogn og Fjordane AS

Frode Vasseth
Styreleiar

Linda Vøllestad Westbye

Ole Aukland

Andrea Kvamsdal

Peter Midthun

Irene Flølo
Dagleg leiar

Opplysningar om selskapet

ADRESSE:

Bustadkreditt Sogn og Fjordane AS
Naustdalsvegen 4
6800 Førde

TELEFON

57 82 97 00

FØRETAKSNUMMER

946 917 990

LEIING

Irene Flølo

Dagleg leiar

STYRE

Frode Vasseth
Ole Aukland
Andrea Kvamsdal
Peter Midthun
Linda Vøllestad Westbye

Styreleiar
Styremedlem
Styremedlem
Styremedlem
Styremedlem

KONTAKTPERSON

Irene Flølo, dagleg leiar
Tlf. 97 66 76 15